

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

شماره چاپ ۱۵۱۸

شماره چاپ سابقه ۴۶۰-۱۳۲۵

۱۳۵۵

شماره ثبت ۲۵۲

دوره دهم - سال چهارم

تاریخ چاپ ۱۳۹۸/۵/۲۳

گزارش شور دوم

شماره: ۴۲/۴۰۶۳۹/د

تاریخ: ۱۳۹۸/۵/۱۵

گزارش کمیسیون اقتصادی به مجلس شورای اسلامی

لایحه مالیات بر ارزش افزوده به شماره چاپ ۴۶۰، که به این کمیسیون جهت رسیدگی شور دوم ارجاع شده بود؛ در جلسات متعدد با حضور مسئولان دستگاههای ذی ربط، کارشناسان مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی و دیوان محاسبات کشور مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت و نهایتاً در جلسه مورخ ۱۳۹۸/۵/۱ با اکثریت آراء با اصلاحاتی به شرح پیوست به تصویب رسید.

اینک گزارش آن در اجرای ماده (۱۳۹) قانون آیین‌نامه داخلی به مجلس شورای اسلامی تقدیم می‌شود.

رئیس کمیسیون اقتصادی

الیاس حضرتی

لایحه مالیات بر ارزش افزوده

فصل اول- تعاریف و کلیات

- ماده ۱- مفاهیم و اصطلاحات زیر، در این قانون، دارای تعاریف مشروحه ذیل می‌باشند:
- الف) عرضه: واگذاری کالا یا ارائه خدمت به غیر، از طریق هر نوع معامله یا عقد قانونی؛
- ب) واردات: ورود کالا یا خدمت از خارج از کشور یا مناطق آزاد تجاری- صنعتی به قلمرو گمرکی کشور؛
- پ) صادرات: صدور کالا یا خدمت به خارج از کشور یا مناطق آزاد تجاری- صنعتی؛
- ت) مالیات فروش: مالیات متعلق به عرضه کالاها و ارائه خدمات مشمول مالیات توسط مؤدی در یک دوره معین؛
- ث) مالیات خرید: مالیات متعلق به خرید کالاها و خدمات مشمول مالیات برای فعالیت های اقتصادی مؤدی در یک دوره معین؛
- ج) مالیات بر ارزش افزوده: ما به التفاوت مالیات فروش با مالیات خرید در یک دوره معین؛
- چ) عوارض: مبالغی که به موجب این قانون به همراه مالیات برای شهرداری‌ها و دهیاری‌ها وضع می‌شود. در این قانون، هر جا مراد، نوع دیگری از عوارض بوده، به صراحت بیان شده است؛ از جمله عوارض واحدهای آلاینده‌گی، عوارض‌های سالیانه خودرو و عوارض موضوع ماده (۵۳) این قانون.
- ح) مؤدی: شخصی است که به عرضه کالا، ارائه خدمت، واردات یا صادرات مبادرت می‌نماید.
- خ) دوره مالیاتی: دوره مالیاتی سه ماهه می‌باشد و منطبق بر فصول سال شمسی است.
- د) اعتبار مالیاتی: مالیات و عوارضی که مؤدی بابت خرید کالا (اعم از نهاده و کالای نهایی) یا خدمت به موجب این قانون پرداخت کرده است.
- ذ) معافیت مالیاتی: عدم تعلق مالیات و عوارض موضوع این قانون بر کالاها و خدمات.
- ر) قانون مالیات‌های مستقیم: قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۰۳ و اصلاحات بعدی آن.
- ز) سازمان: سازمان امور مالیاتی کشور
- ژ) پایانه فروشگاهی: پایانه موضوع بند (ب) ماده (۱) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان.
- س) سامانه مؤدیان: سامانه موضوع بند (پ) ماده (۱) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان.
- تبصره- در این قانون هر کجا از واژه مالیات استفاده شده است، مراد مالیات و عوارض ارزش افزوده است، که مالیات دریافتی به خزانه دولت واریز و عوارض دریافتی مطابق ترتیبات مقرر در این قانون بین شهرداری‌ها و دهیاری‌ها و مناطق عشایری توزیع می‌گردد.
- ماده ۲- عرضه کالاها و ارائه خدمات در ایران (قلمرو گمرکی) و واردات و صادرات آنها، از لحاظ مالیات مشمول مقررات این قانون است.
- تبصره ۱- کالاها و خدمات مشمول موضوع این قانون که توسط مؤدیان حقیقی خریداری، تحصیل یا تولید می‌شود، در صورتی که برای مصارف شخصی برداشته شود عرضه کالا به خود محسوب می‌شود و مشمول مالیات خواهد شد. در صورتی که عرضه کالا به خود برای استفاده شغلی باشد مشمول مالیات نخواهد شد.
- تبصره ۲- معاوضه کالاها و خدمات در این قانون، عرضه کالا و ارائه خدمت از طرف هر یک از متعاملین محسوب می‌شود و مشمول مقررات این قانون است.

ماده ۳- تاریخ تعلق مالیات، تاریخ صدور صورتحساب مطابق با مقررات است.

تبصره- قبوض آب، برق، گاز، مخابرات و سایر مواردی که به تشخیص سازمان، سند فروش کالا یا خدمت محسوب می‌شوند، در حکم صورتحساب هستند.

ماده ۴- مؤدی مکلف است حداکثر تا پایان ماه پس از انقضای هر دوره مالیاتی، کل مالیاتی را که طی آن دوره به فروش کالا و یا ارائه خدمات توسط وی تعلق گرفته است، با رعایت تبصره (۲) این ماده و پس از کسر اعتبار مالیاتی خود، به ترتیبی که سازمان مقرر می‌کند، پرداخت نماید.

تبصره ۱- مطابق این قانون، اصل بر نقدی بودن معاملات است؛ مگر این که نسبه بودن معاملات و دریافت و پرداخت‌های مرتبط با آن در سامانه مؤدیان ثبت شده و به تأیید طرفین رسیده باشد. در مواردی که معامله یا قرارداد در سامانه مؤدیان ثبت نشده باشد، آن معامله یا قرارداد، نقدی تلقی می‌شود.

تبصره ۲- در معاملات غیرنقدی نظیر فروش اقساطی و اجاره به شرط تملیک و قراردادهای پیمانکاری و مشاوره‌ای طرف قرارداد با کارفرمایان موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و ماده (۲۹) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، تاریخ تعلق مالیات همان تاریخ صدور صورتحساب است؛ لکن مؤدی با رعایت تبصره فوق مجاز است پرداخت مالیات فروش این نوع معاملات را تا زمان پرداخت ثمن معامله توسط خریدار یا مبلغ قرارداد توسط کارفرما، متناسباً، به تأخیر بیندازد و سازمان تا زمان پرداخت مالیات فروش این نوع معاملات توسط کارفرما یا خریدار، مؤدی را مشمول جریمه تأخیر در پرداخت نخواهد کرد. در خصوص معاملات مذکور، مؤدی مشمول اعمال ماده (۸) این قانون به میزان مالیات دریافت شده برای فروشنده و یا پرداخت شده برای خریدار خواهد بود.

تبصره ۳- کلیه کارفرمایان موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و ماده (۲۹) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران موظفند علاوه بر ثبت اصل قرارداد پیمانکاری، کلیه پرداخت‌های خود به پیمانکار را نیز در سامانه مؤدیان ثبت نموده، همزمان با هر پرداخت، مالیات متناسب با آن را به پیمانکار پرداخت کند. چنانچه کارفرما از پرداخت مالیات فروش خودداری کند، بعد از انقضای مهلت قانونی، اصل مالیات و جریمه‌های متعلق به آن توسط سازمان از طریق عملیات اجرائی از کارفرما وصول و اصل مالیات به حساب پیمانکار منظور خواهد شد.

تبصره ۴- پیمانکاران و مهندسان مشاور موضوع این ماده می‌توانند از اوراق تسویه خزانه موضوع ماده (۲) قانون رفع موانع تولید و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴/۲/۱ برای تسویه بدهی مالیات خود استفاده نمایند. سازمان مکلف است این اوراق را پذیرفته و معادل ارزش اسمی آن به حساب مؤدی منظور نماید. میزان وصولی از این محل به عنوان عملکرد وصولی نقدی سازمان در سال مربوط محسوب می‌شود.

تبصره ۵- چنانچه وجه واردات خدمت در دوره یا دوره‌های بعد پرداخت شود، مالیات آن هم در همان دوره پرداخت می‌شود.

فصل دوم- مأخذ، نرخ و نحوه محاسبه

ماده ۵- مأخذ محاسبه مالیات فروش کالاها و خدمات، در مورد مؤدیان عضو سامانه مؤدیان، ارزش فروش مندرج در صورتحساب الکترونیکی است که توسط آنان در سامانه مزبور ثبت شده است.

تبصره ۱- مأخذ محاسبه مالیات فروش کالاها و خدمات در مورد مؤدیانی که عضو سامانه مؤدیان نیستند و نیز مؤدیان متخلف موضوع ماده (۹) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان، ارزش روز کالا یا خدمت در زمان تعلق می‌باشد که توسط سازمان بر اساس اطلاعات موجود در سامانه مؤدیان، استعلام از مراجع ذیصلاح یا تعیین کارشناس یا هیأت کارشناسی مشخص می‌شود. همچنین سازمان می‌تواند برای تعیین مأخذ مشمول مالیات مؤدیان

مزبور، از دفاتر، اسناد و مدارک (اعم از الکترونیکی یا غیر الکترونیکی) آنها استفاده نماید. مؤدی مکلف است دفاتر، اسناد و مدارک مذکور را در صورت درخواست مأموران مالیاتی، کارشناس یا هیأت کارشناسی به آنان ارائه کند. تبصره ۲- موارد زیر جزء مأخذ محاسبه مالیات نمی‌باشد:

الف- انواع تخفیفات اعطائی؛

ب- مالیات موضوع این قانون که قبلاً توسط عرضه کننده کالا یا ارائه‌دهنده خدمت پرداخت شده‌است؛

پ- سایر مالیات‌های غیرمستقیم و عوارضی که به موجب قوانین موضوعه هنگام عرضه کالا یا ارائه خدمت به آن تعلق گرفته است؛

ت- وجوهی که به موجب سایر قوانین وصول می‌شود و به حساب درآمد عمومی یا به حساب درآمد شهرداری‌ها واریز می‌گردد؛
ث- کمک‌های پرداختی شهرداری‌ها و دهیاری‌ها به سازمان‌های غیرانتفاعی وابسته به خود طبق قوانین و مقررات موضوعه، مشروط به آن که مالیات متعلقه به عنوان بخشی از آن احتساب نشده باشد؛

ج- یارانه پرداختی دولت بابت جبران تمام یا قسمتی از قیمت کالاها و خدمات مشمول قیمت گذاری؛ مشروط به آن که مالیات فروش به عنوان بخشی از آن احتساب نشده باشد.

ماده ۶- مأخذ محاسبه مالیات واردات کالا، مجموع ارزش گمرکی (قیمت خرید، هزینه حمل و نقل و حق بیمه) و حقوق ورودی (حقوق گمرکی و سود بازرگانی) می‌باشد. مالیات مذکور جزء حقوق ورودی محسوب نمی‌شود.

ماده ۷- نرخ مالیات و عوارض کالاها و خدمات، به استثنای کالاهای خاص که نرخ آنها در ماده (۲۸) فصل ششم این قانون تصریح شده، نه درصد (۰/۹٪) می‌باشد.

ماده ۸- مالیاتی که مؤدیان برای خرید کالاها و خدمات موردنیاز برای انجام فعالیت‌های اقتصادی خود پرداخت می‌کنند، به عنوان اعتبار مالیاتی آنان منظور شده، از مالیات فروش آنها کسر می‌شود. در صورتی که جمع اعتبار مالیاتی مؤدی در هر دوره مالیاتی بیشتر از مالیات فروش وی باشد، سازمان موظف است مبلغ مازاد را به دوره و یا دوره‌های بعد منتقل نماید. در صورتی که مؤدی درخواست کند که مازاد مزبور به وی مسترد گردد، سازمان موظف است حداکثر ظرف یک ماه از تاریخ ثبت درخواست، نسبت به استرداد مابه‌التفاوت مذکور از محل وصولی‌های جاری اقدام نماید. در غیر این صورت، مشمول خسارتی به میزان دو درصد (۰/۲٪) در ماه از تاریخ ثبت درخواست نسبت به مبلغ قابل استرداد و مدت تأخیر می‌باشد. متخلفین از اجرای این حکم با درخواست مؤدی و رأی هیأت رسیدگی به تخلفات اداری به مجازات بند «د» ماده (۹) قانون رسیدگی به تخلفات اداری مصوب ۱۳۷۲/۹/۷ محکوم می‌شوند.

تبصره ۱- مالیات خرید نهاده‌های مربوط به طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (عمرانی) دولت قابل استرداد نیست و جزء بهای تمام شده دارایی‌های مزبور منظور می‌گردد.

تبصره ۲- در صورتی که مؤدی فقط به عرضه کالاها و ارائه خدمات معاف اشتغال داشته باشد و یا طبق مقررات این قانون مشمول مالیات نباشد، مالیات پرداختی آنها قابل تهاتر یا استرداد نمی‌باشد.

تبصره ۳- در صورتی که مؤدی به عرضه توأم کالاها و خدمات مشمول و معاف اشتغال داشته باشد، صرفاً مالیاتی که بابت خرید کالاها و خدمات مشمول، یا نهاده‌های موردنیاز برای تولید آنها پرداخت کرده‌است، حسب مورد، قابل کسر، تهاتر یا استرداد است.

تبصره ۴- صرف‌نظر از آنکه مؤدی به عرضه کالاها و خدمات معاف یا مشمول اشتغال داشته باشد، مالیات خرید مربوط به ماشین‌آلات خطوط تولید وی قابل کسر، تهاتر و استرداد می‌باشد.

تبصره ۵- آن قسمت از مالیات پرداختی مؤدیان که طبق مقررات این قانون قابل تهاتر یا استرداد نیست، به عنوان هزینه‌های قابل قبول موضوع قانون مالیات‌های مستقیم محسوب می‌شود.

تبصره ۶- سازمان مکلف است با رعایت تبصره‌های (۲) و (۴) این ماده مالیات پرداختی واحدهای تولیدی یا معدنی دارای مجوز تأسیس را که در دوره‌های قبل از بهره برداری جهت خرید کالاها و خدمات مورد نیاز برای تأسیس و راه‌اندازی واحد موردنظر پرداخت کرده‌اند، مسترد نماید.

تبصره ۷- مالیات‌ها و عوارضی که در موقع خرید کالاها و خدمات توسط شهرداری‌ها و دهیاری‌ها برای انجام وظایف و خدمات قانونی پرداخت می‌گردد، طبق مقررات این قانون قابل تهاتر و یا استرداد است.

تبصره ۸- مالیات پرداخت شده توسط سفارتخانه‌ها، مأموریت‌های دیپلماتیک، پست‌های کنسولی، مأموران دیپلماتیک و کارکنان اداری و فنی آن‌ها که تبعه دولت جمهوری اسلامی ایران نمی‌باشند، به شرط عمل متقابل؛ و همچنین مالیات پرداخت شده توسط دفاتر سازمان‌های بین‌المللی و اعضای آنان که مقیم جمهوری اسلامی ایران می‌باشند (اتباع غیر ایرانی)، با ارائه اسناد و مدارک مثبت، قابل استرداد است. نحوه استرداد به موجب دستورالعملی است که توسط وزارتخانه‌های امور خارجه و امور اقتصادی و دارایی (سازمان) تصویب و ابلاغ می‌شود.

فصل سوم- معافیت‌ها

ماده ۹- عرضه کالاها و ارائه خدمات زیر از پرداخت مالیات معاف می‌باشد.

الف) کالاها

۱. کلیه محصولات کشاورزی فرآوری نشده مشتمل بر محصولات خام زراعی و باغی، گیاهان دارویی، محصولات مرتعی، محصولات جنگل (از جمله چوب خام)، محصولات گلخانه (از جمله سبزی، صیفی، گل و گیاه و انواع قارچ).
تبصره- فعالیت‌های مربوط به مراحل بسته‌بندی، انبارداری و نگهداری محصول در دمای مناسب در سردخانه، انجماد محصول (شامل سردخانه)، پاک کردن، درجه بندی، بوجاری بذور، پوست‌گیری مانند شالی‌کوبی، شستشو، تمیزکاری، تفکیک، همگن‌سازی، خشک‌کردن انواع محصولات مانند چای، کشمش و خرما با روش‌های مختلف، تفت‌دادن مانند پخت نخود و پنبه‌پاک‌کنی، فرآوری محصولات کشاورزی محسوب نمی‌شود. ارائه خدمات مزبور به محصولات کشاورزی مشمول مالیات فروش نیست.

۲. دام زنده و خوراک آن، کلیه مواد اصلی تولید مثل دام زنده مطابق پروانه صادره توسط وزارت جهاد کشاورزی، کمپوست، کشت بافت و بستر آماده کشت بافت؛

تبصره- دام به حیواناتی (شامل چهارپایان، پرندگان، آبزیان و حشرات) اطلاق می‌گردد که برای امور تغذیه انسان یا دام و فعالیتهای اقتصادی، تولیدی و آزمایشگاهی، تولید، نگهداری و پرورش داده می‌شوند.

۳. بذر، نشاء، نهال، سم و کود؛

۴. آب مصارف کشاورزی؛

۵. کالاهای زیر:

۱-۵ شیر، پنیر و ماست؛

۲-۵ تخم ماکیان؛

۳-۵ آرد و نان؛

۴-۵ انواع گوشت و فرآورده‌های گوشتی؛

۵-۵ انواع ماکارونی؛

۶-۵ برنج، حبوبات، سویا و پروتئین سویا؛

۷-۵ روغن نباتی؛

۸-۵ شیرخشک مخصوص تغذیه کودکان؛

۶. انواع کالاهای زیر:

۱-۶ خمیر کاغذ و کاغذ باطله؛

۲-۶ دفتر تحریر؛

۳-۶ کاغذ چاپ، تحریر و روزنامه؛

۷. نسخه‌های کاغذی و الکترونیکی محصولات زیر:

۱-۷ کتاب؛

۲-۷ روزنامه؛

۳-۷ مجله و نشریه؛

۸ کالاهای وارده همراه مسافر برای استفاده شخصی تا میزان معافیت مقرر طبق قانون مقررات صادرات و واردات؛

۹. شمش طلا و انواع حواله‌های کاغذی یا الکترونیکی دارای پشتوانه صد درصد طلا؛

۱۰. دارائی‌های غیرمنقول و انواع حواله‌های کاغذی یا الکترونیکی مبتنی بر آنها؛

۱۱. هر گونه انتقال دارایی به/ از صندوق‌های سرمایه‌گذاری پروژه موضوع قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید به منظور تسهیل اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم قانون اساسی مصوب ۱۳۸۸/۰۹/۲۵ یا شرکت‌های فرعی صندوق‌های سرمایه‌گذاری پروژه، به عنوان آورده غیر نقد شرکاء در همان صندوق‌های سرمایه‌گذاری پروژه؛

تبصره- در صورتی که مالکیت و مدیریت شرکتهای فرعی صندوق‌های سرمایه‌گذاری پروژه متعلق به صندوق‌های سرمایه‌گذاری پروژه موضوع قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید به منظور تسهیل اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم قانون اساسی مصوب ۱۳۸۸/۰۹/۲۵ باشد، هرگونه انتقال دارایی به/ از شرکتهای فرعی صندوق‌های سرمایه‌گذاری پروژه که صرفاً در راستای اجرای پروژه و مرتبط با وظایف صندوق‌های مذکور باشد، مشمول مالیات نیست.

۱۲. هرگونه انتقال دارایی از/ به نهاد واسط موضوع قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید به منظور تسهیل اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی مصوب ۱۳۸۸/۰۹/۲۵

۱۳. فرش دستباف و مواد اولیه اصلی آن

۱۴. صنایع دستی تولید داخل موضوع ماده (۱) قانون حمایت از هنرمندان، استادکاران و فعالان صنایع دستی مصوب ۱۳۹۶/۱۰/۲۶ مطابق فهرستی که تا پایان دی ماه هر سال توسط سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری پیشنهاد می‌شود و به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رسد؛

۱۵. انواع دارو و واکسن (انسانی و دامی)، لوازم مصرفی درمانی و توانبخشی؛

۱۶. رادار و تجهیزات کمک ناوبری هوانوردی، تجهیزات نظامی و اطلاعاتی موضوع بندهای «پ»، «ت» و «ث» ماده (۱۱۹) قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۹۰/۰۸/۲۲ با رعایت ترتیبات مقرر در بندهای مذکور.

۱۷. تجهیزات و اقلام با کاربرد صرفاً دفاعی، نظامی، انتظامی، امنیتی و اطلاعاتی. فهرست این تجهیزات و اقلام با پیشنهاد وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و هماهنگی ستاد کل نیروهای مسلح به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

۱۸. خرید و فروش ارزهای خارجی

۱۹. ارزهای رمزی دارای مجوز از مراجع ذیربط؛

تبصره ۱- واردات کالاهای موضوع جزءهای (۲)، (۶)، (۹)، (۱۶) و (۱۷) بند «الف» این ماده معاف از پرداخت مالیات می‌باشد. واردات کالاهای موضوع جزءهای (۱)، (۳)، (۵) و (۱۳) بند «الف» این ماده مشمول معافیت نبوده و مالیات با نرخ استاندارد نه درصد (۹٪) در مبادی گمرکی به آن تعلق می‌گیرد. عرضه این کالاها در داخل کشور،

مانند عرضه کالاهای مشابه داخلی از پرداخت مالیات معاف است. در خصوص جزء (۱۵) این بند، در صورتی که با تأیید وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی کالای مورد نظر مشابه داخلی نداشته باشد، واردات آن از پرداخت مالیات معاف می‌باشد و اگر واردات کالای مورد نظر به دلیل کمبود تولید داخل نسبت به نیاز بازار، ضرورت دارد، واردات کالای مزبور، مشمول مالیات با نرخ سه درصد (۳٪) در مبادی گمرکی به آن تعلق می‌گیرد. عرضه این کالاها در داخل کشور، مانند عرضه کالاهای مشابه داخلی از پرداخت مالیات معاف است.

تبصره ۲- تولیدکنندگان و یا عرضه‌کنندگان کالاهای موضوع این بند مکلفند که برچسب معافیت از مالیات بر ارزش افزوده را بر روی بسته‌بندی کالاهای مذکور درج نمایند. سازمان مکلف است فهرست کالاها و خدمات معاف از مالیات را از طریق شیوه‌های مناسب از جمله درج در سامانه عملیات الکترونیکی سازمان به اطلاع عموم مردم برساند. سازمان مکلف است که امکان دریافت گزارش‌های مردمی مبنی بر دریافت مالیات توسط عرضه‌کنندگان کالاها و خدمات معاف از مالیات را از طریق سامانه عملیات الکترونیکی خود فراهم نماید. دریافت مالیات از کالاها و خدمات معاف توسط عرضه‌کنندگان آنها مشمول جریمه‌ای معادل دو برابر مالیات دریافتی به صورت غیر قابل بخشودگی خواهد شد.

تبصره ۳- واردات کالاهای اهدایی به صورت بلاعوض به جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران، سازمان بهزیستی، آستان‌های مقدسه و کمیته امداد امام خمینی با تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی، حوزه‌های علمیه با تأیید مرکز مدیریت حوزه علمیه استان مربوطه و مؤسسات خیریه با تأیید مراجع صادرکننده مجوز آنها از پرداخت مالیات معاف است؛

ب- خدمات

۱. خدمات درمانی، تشخیصی و پیشگیری، خدمات توانبخشی و حمایتی و خدمات آرامستان‌ها؛
۲. خدمات درمانی و پیشگیری دامی و گیاهی، واحدهای مکانیزاسیون آب کشاورزی، کشت بافت و تولید اندام‌های تکثیری گیاهان؛
۳. خدمات چاپ و انتشار روزنامه اعم از کاغذی یا الکترونیکی، چاپ کتاب، نشریه و خدمات نشر و توزیع آنها، و هرگونه تبلیغات در روزنامه‌ها و نشریات؛
۴. خدمات نویسندگی، کارگردانی و تهیه‌کنندگی فیلم (اعم از سینما و تلویزیون) و تئاتر، خدمات فیلم‌برداری، تدوین و ویراستاری فیلم و سریال؛
۵. ارائه خدماتی که مابه‌ازای آن به صورت حقوق و دستمزد پرداخت می‌شود در صورتی که مشمول فصل مالیات بر درآمد حقوق موضوع قانون مالیات‌های مستقیم باشد؛
تبصره- در ارائه خدمت توسط شرکتهای تأمین نیروی انسانی و شرکتهایی که از طریق قراردادهای حجمی خدمات خود را با در اختیار گذاشتن نیروی کار به متقاضی ارائه می‌کنند (مانند شرکت‌های ارائه دهنده خدمات پرستاری و خدمات نظافتی)، بخشی از قرارداد که مربوط به هزینه‌های حقوق و دستمزد است، معاف خواهد بود. حکم این بند مشروط به تأیید میزان حقوق و دستمزد و مزایا توسط سازمان بیمه‌گر است.
۶. عملیات و خدمات بانکی شامل دریافت سپرده، اعطای تسهیلات و یا ایجاد اعتبار، ارائه ضمانت‌نامه و انتقال وجه در چارچوب قوانین مربوط و مصوبات شورای پول و اعتبار؛
۷. خدمات اعتباری قرض‌الحسنه صندوق‌های قرض‌الحسنه دارای مجوز فعالیت از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران یا سایر مراجع مورد تأیید بانک مذکور و همچنین صندوق‌های قرض‌الحسنه که به موجب قانون تأسیس شده یا می‌شوند؛

۸. اعطای تسهیلات و صدور ضمانت‌نامه‌ها توسط صندوق‌های حمایتی، ضمانت صادرات، سرمایه‌گذاری، بیمه‌ای و پژوهش و فناوری که به موجب قانون یا با مجوز قانون تأسیس شده یا می‌شوند در چارچوب اساسنامه آن‌ها.

۹. خدمات بیمه محصولات کشاورزی، خدمات بیمه اجتماعی و درمانی؛

۱۰. خدمات بازار سرمایه شامل خدمات معاملات و تسویه اوراق بهادار و کالا در بورس‌ها و بازارهای خارج از بورس به تشخیص شورای عالی بورس و اوراق بهادار.

۱۱. انتشار و نقل و انتقال اوراق مبتنی بر دارایی توسط اشخاص دارای مجوز فعالیت از شورای عالی بورس یا سازمان بورس و اوراق بهادار؛

۱۲. صدور و ابطال، نقل و انتقال واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق‌های سرمایه‌گذاری دارای مجوز از بورس اوراق بهادار؛

۱۳. خدمات حمل و نقل (اعم از بار و مسافر) درون و برون شهری و بین‌المللی جاده‌ای، ریلی و دریایی؛

۱۴. خدمات آموزشی، پژوهشی و ورزشی دارای مجوز از مراجع ذیصلاح طبق آیین‌نامه‌ای که با پیشنهاد مشترک وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی (سازمان)، علوم، تحقیقات و فناوری، آموزش و پرورش، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و وزارت ورزش و جوانان ظرف مدت شش ماه از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون به تصویب هیأت وزیران می‌رسد؛

۱۵. خدمات اقامتی هتل‌های سه ستاره و پائین‌تر و سایر مراکز اقامتی دارای مجوز از سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری یا اتحادیه‌های ذیربط

۱۶. قدرالسهم هزینه مشترک (شارژ) دریافتی توسط شرکت‌های خدماتی موضوع قانون نحوه واگذاری، مالکیت و اداره امور شهرک‌های صنعتی مصوب ۱۳۸۷/۲/۳۱ از واحدهای تولیدی، صنعتی و خدماتی مستقر در شهرک‌های صنعتی بابت ارائه خدمات به آنها

تبصره- در مواردی که دریافت وجه توسط یک مؤدی مستند به فروش کالا یا ارائه خدمت نیست، مانند دریافت هرگونه خسارت، درآمدهای حاصل از تسعیر دارایی‌های ارزی، انواع سود، انواع جریمه (مادامی که بخشی از بهای کالا و خدمات تلقی نگردد)، آورده نقدی یا غیر نقدی به عنوان سرمایه و انواع کمک‌های دولتی، عرضه خدمت محسوب نمی‌شود و مأخذ محاسبه مالیات نمی‌باشد.

ماده ۱۰- موارد زیر از پرداخت مالیات معاف هستند و مالیات خرید نهاده‌های آن‌ها مسترد می‌شود:

الف- صادرات کالاها به خارج از کشور یا به مناطق آزاد تجاری-صنعتی از طریق مبادی خروجی رسمی با ارائه پروانه سبز گمرکی صادره توسط گمرک یا برگ خروجی (در مورد صادرات کالا) و صادرات خدمات با ارائه قرارداد مربوط و گواهی انجام کار که به تأیید نزدیکترین نمایندگی رسمی جمهوری اسلامی ایران در کشور مقصد رسیده باشد یا گواهی ارزآوری با تأیید بانک مرکزی یا سایر اسناد و مدارک مثبته.

ب- خدمات معاوضه (سوآپ) نفت خام و فرآورده‌های نفتی (بنزین، نفت گاز، نفت کوره، نفت سفید، گازمایع و سوخت هوایی)، گاز طبیعی و برق؛

تبصره ۱- فروش کلیه فرآورده‌های تولیدی شرکتهای پالایش به صورت ارزی (فروش سوخت‌های هوایی به شرکت‌های هواپیمایی خارجی در فرودگاههای داخلی)، مرزی (فروش سوخت در جایگاههای مستقر در نواحی مرزی کشور) و بنکرینگ (فروش سوخت دارای پروانه صادراتی گمرک جمهوری اسلامی ایران به کشتی‌ها)، صادرات محسوب می‌شود.

تبصره ۲- استرداد مالیات خرید برای صادرات مواد خام و مواد اولیه تولید که در فهرست مربوط به ماده (۱۴۱) قانون مالیات‌های مستقیم ذکر شده‌اند، ممنوع است.

تبصره ۳- خدماتی که توسط اشخاص مقیم ایران (اشخاص حقوقی ایرانی، اشخاص حقیقی مقیم ایران، شعب شرکت‌های خارجی مقیم ایران) ارائه و محل مصرف خدمات و یا مقصد ارائه خدمات خارج از کشور باشد، صادرات خدمت محسوب می‌گردد.

ماده ۱۱- مالیات پرداختی بابت خرید کالاها در داخل ایران که ظرف دو ماه از تاریخ خرید همراه مسافران اعم از ایرانی و خارجی از کشور خارج می‌شود و نیز، مالیات پرداختی گردشگران خارجی بابت بلیط پرواز خارجی خریداری شده از شرکت‌های هواپیمایی ایرانی، هنگام خروج از کشور با ارائه صورتحساب الکترونیکی و یا اسناد و مدارک مثبت، توسط سازمان، از محل وصولی‌های جاری مسترد می‌گردد. آیین‌نامه اجرائی این ماده ظرف مدت شش ماه از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون توسط سازمان تهیه می‌شود و به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رسد.

ماده ۱۲- عرضه‌کنندگان کالاها و خدمات معاف از مالیات در این قانون و سایر قوانین که حجم معاملات سالانه آنها و فعالان اقتصادی مستقر در مناطق آزاد تجاری-صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی، از مبلغی که به پیشنهاد سازمان به تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رسد، بیشتر باشد، مکلف به عضویت در سامانه مؤدیان و ثبت معاملات در سامانه مذکور هستند. این حکم شامل کلیه مناطق کشور از جمله مناطق آزاد تجاری-صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی می‌شود. متخلفان از حکم این ماده علاوه بر جریمه موضوع بند «ب» ماده (۲۲) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان مشمول جریمه‌ای معادل نه درصد (۹٪) ارزش معاملات ثبت نشده در سامانه مؤدیان می‌شوند. آیین‌نامه اجرائی این ماده در خصوص مناطق آزاد تجاری-صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی ظرف مدت سه ماه پس از لازم‌الاجراء شدن این قانون به پیشنهاد سازمان و دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد تجاری-صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رسد.

فصل چهارم- وظایف و تکالیف مؤدیان و اشخاص ثالث

ماده ۱۳- پس از راه‌اندازی سامانه مؤدیان، همه مشمولان این قانون موظفند به ترتیبی که سازمان مقرر و اعلام می‌کند، در سامانه مزبور ثبت نام نموده و معاملات خود را در آن ثبت نمایند. ثبت معاملات (خرید و فروش) در سامانه مؤدیان، به منزله ثبت در دفاتر قانونی است. تا آن زمان، ترتیبات ثبت نام، نحوه ارائه اظهارنامه‌های مالیاتی و رسیدگی به آنها حسب مقررات قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب سال ۱۳۸۷/۲/۱۷ و اصلاحات بعدی آن است. در سایر موارد، مفاد این قانون جاری است.

ماده ۱۴- چنانچه سازمان در مهلت مقرر در قانون «پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان» نتواند سامانه مؤدیان را مستقر کند، مکلف است رسیدگی به اظهارنامه مؤدیان موضوع این قانون را که بعد از اتمام مهلت مزبور به سازمان تسلیم می‌شود، صرفاً به میزانی که در تبصره این ماده آمده است، محدود نموده و سایر اظهارنامه‌ها را بدون رسیدگی قبول نماید.

تبصره- بعد از استقرار سامانه مؤدیان سازمان مجاز است حداکثر یک درصد از پرونده‌های مالیاتی مؤدیان عضو سامانه مؤدیان را با اولویت مؤدیان بزرگ مورد رسیدگی قرار دهد. چگونگی انتخاب مؤدیانی که پرونده آنها باید مورد رسیدگی قرار گیرد، در دستورالعملی که با پیشنهاد سازمان به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رسد، معین می‌شود. سازمان مکلف است تا پایان مهرماه هر سال فهرست اسامی مؤدیانی که مشمول رسیدگی قرار می‌گیرند را در سامانه عملیات الکترونیکی خود اعلام عمومی نماید.

ماده ۱۵- دستگاه‌های اجرائی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری ۱۳۸۶/۷/۸ و ماده (۲۹) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۵/۱۲/۱۴ و سازمان‌های وابسته به آن‌ها مکلف به ثبت معاملات خود در سامانه مؤدیان می‌باشند. وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است ترتیبی اتخاذ کند که اطلاعات معاملات ثبت شده در سامانه تدارک الکترونیکی دولت موضوع تبصره (۵) ماده (۱۶۹) قانون مالیات‌های مستقیم مصوب سال ۱۳۶۶ با اصلاحات و الحاقات بعدی آن عیناً و به‌صورت برخط به سامانه مؤدیان منتقل شود.

ماده ۱۶- مؤدیان مکلفند مالیات فروش موضوع این قانون را از خریدار یا کارفرما وصول کنند و پس از کسر مالیات پرداختی، مطابق مقررات به حساب سازمان واریز نمایند.

تبصره ۱- سازمان می‌تواند تمام یا برخی از مؤدیان مشمول این قانون یا مشتریان آن‌ها را مکلف نماید مالیات متعلقه را همزمان با صدور صورتحساب به حساب سازمان واریز نمایند. آیین‌نامه اجرائی این تبصره، مشتمل بر فهرست مؤدیانی که مشمول این حکم می‌شوند و نحوه پرداخت مالیات متعلقه با پیشنهاد سازمان، به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارائی می‌رسد.

مالیاتی که به این ترتیب به سازمان پرداخت می‌شود، به حساب بستانکاری فروشنده منظور شده، و برای خریدار، در صورتی که مصرف‌کننده نهایی نباشد، اعتبار مالیاتی به حساب می‌آید.

تبصره ۲- گمرک جمهوری اسلامی ایران مکلف است مالیات کالاهای وارداتی را در زمان ترخیص قطعی، و مالیات کالاهای متروکه را قبل از ترخیص نهایی، وصول و به‌صورت برخط به حساب سازمان واریز کند. گمرک جمهوری اسلامی ایران موظف است ضمن درج اطلاعات پرداخت در پروانه‌های گمرکی و یا فرم‌های مربوط، امکان دسترسی برخط سازمان به پایگاه‌های اطلاعاتی ذی‌ربط را فراهم نماید. گمرک مکلف است در «ورود موقت» و «ورود موقت برای پردازش»، تضمینات لازم را براساس مقررات تبصره ماده (۵۳) قانون امور گمرکی اخذ نماید.

تبصره ۳- واردکنندگان کالا از مناطق آزاد تجاری- صنعتی به سرزمین اصلی مکلفند کالاهای مزبور را به گمرک اظهار نمایند. گمرک موظف است از قسمتی از کالاهای اظهار شده که به‌موجب بند «ب» ماده (۶۵) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور مصوب ۱۳۹۵/۱۱/۱۰، «تولید داخل» محسوب می‌شود، فقط مالیات، و از قسمت باقیمانده که «کالای وارداتی» محسوب می‌شود، مالیات و حقوق ورودی دریافت و به حساب سازمان واریز کند.

تبصره ۴- واردکنندگان خدمت مکلفند مالیات متعلقه را محاسبه و طبق مقررات این قانون پرداخت نمایند. چنانچه محل ارائه خدمت و مصرف آن در خارج از کشور باشد، مشمول این حکم نخواهد بود.

تبصره ۵- مالیات آب، برق و گاز با توجه به مالیات مندرج در صورتحساب (قبوض) مصرف‌کنندگان و همچنین نفت تولیدی و فرآورده‌های نفتی وارداتی و تولیدی، فقط یک‌بار در انتهای زنجیره تولید و توزیع آنها توسط شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران (بابت ۵ فرآورده اصلی و سوخت‌های هوایی)، شرکت‌های پالایش نفت (بابت سایر فرآورده‌های تولیدی) و شرکت‌های دولتی تابع ذی‌ربط وزارت نفت و شرکت‌های گاز استانی و شرکت‌های تابع ذی‌ربط وزارت نیرو و شرکت‌های توزیع برق، آب و فاضلاب شهری و روستایی استانی بر مبنای قیمت فروش مصوب داخلی محاسبه، وصول و به حساب سازمان نزد خزانه واریز می‌گردد.

ماده ۱۷- کلیه کارفرمایان موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و ماده (۲۹) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران موظفند اطلاعات مربوط به قراردادهای پیمانکاری را حداکثر تا یک ماه پس از انعقاد قرارداد در سامانه مؤدیان ثبت نمایند. در غیر این صورت، سازمان مکلف است با رعایت ماده (۹) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان اطلاعات ثبت شده توسط پیمانکاران در سامانه مذکور را مورد قبول کارفرما تلقی نماید.

ماده ۱۸- سازمان می‌تواند با موافقت وزیر امور اقتصادی و دارایی مدت دوره‌های مالیاتی برخی از مؤدیان را با توجه به نوع و حجم فعالیت، تغییر دهد؛ مشروط بر آن که تغییرات مذکور حداقل سه‌ماه قبل از شروع دوره مالیاتی، از طریق سامانه مؤدیان، پایگاه اطلاع رسانی سازمان و حداقل یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار اطلاع‌رسانی عمومی شود.

تبصره- در صورتی که شروع یا خاتمه فعالیت مؤدی در خلال یک دوره مالیاتی باشد، زمان فعالیت مؤدی طی دوره مربوط، یک دوره مالیاتی تلقی می‌شود.

ماده ۱۹-

الف- سازمان می‌تواند برای اشخاص حقیقی که بیش از یک نوع شغل در یک مکان یا مکان‌های متعدد دارند، در سامانه مؤدیان کارپوشه واحد ایجاد کند.

ب- مؤدیانی که دارای شغل واحد در شعب متعدد هستند، مکلفند از یک کارپوشه واحد در سامانه مؤدیان استفاده کنند.

پ- در مشارکت‌های مدنی، اعم از اختیاری و قهری، اشخاص حقیقی در هر واحد شغلی مکلفند از بین خود یک نفر را به‌عنوان نماینده واحد شغلی انتخاب نمایند. کلیه تکالیف مالیاتی واحد شغلی، از جمله ثبت‌نام و ثبت معاملات در سامانه مؤدیان و پرداخت مالیات توسط وی به نمایندگی شرکا انجام می‌شود. در غیر این صورت، سازمان موظف است دسترسی واحد مزبور به سامانه مؤدیان را قطع و پایانه فروشگاهی آن را مسدود نماید.

ت- برای مؤدیانی که مکان ثابت برای شغل خود ندارند، محل سکونت آنان، از لحاظ امور مالیاتی ملاک اعتبار است. در صورتی که مؤدی مکان‌های متعدد برای سکونت خود داشته باشد، مکلف است یکی از آنها را برای انجام تکالیف مالیاتی معرفی نماید. در غیر این صورت، سازمان یکی از مکان‌های سکونت مؤدی را برای انجام تکالیف مالیاتی انتخاب و به وی اعلام می‌کند.

ماده ۲۰- در مورد اشخاص حقوقی که منحل می‌شوند تا زمان ختم تصفیه، شخص حقوقی مزبور کماکان مؤدی محسوب می‌شود و مدیر یا مدیران تصفیه مکلف به انجام تکالیف مقرر در این قانون می‌باشند.

ماده ۲۱- در انتقال یک واحد صنفی، شخص دارنده واحد صنفی تا اتمام انتقال، مسئولیت اجرای مقررات و تمامی تکالیف دوره‌های مالیاتی مربوط از جمله صدور صورتحساب، ثبت معاملات در سامانه مؤدیان و سایر تکالیف قانونی را بر عهده دارد. خریدار مسئولیتی در قبال تکالیف واحد صنفی قبل از اتمام انتقال ندارد؛ مگر این که به موجب سند رسمی این مسئولیت را پذیرفته باشد.

تبصره- انتقال‌دهنده باید حداکثر ظرف مدت ده روز سازمان را نسبت به زمان اتمام فعالیت خود مطلع سازد. در صورت عدم اطلاع و شروع فعالیت توسط مؤدی جدید، در پرداخت مالیات و جریمه‌ها با وی مسئولیت تضامنی خواهد داشت.

ماده ۲۲- مؤدی نسبت به مالیات مأخوذه ضامن است. مالیات جزء درآمد و اموال وی محسوب نمی‌گردد. سازمان برای وصول مالیات و جرأیم متعلق نسبت به سایر طلبکاران به استثنای صاحبان حقوق نسبت به مال مورد وثیقه، و مطالبات کارگران و کارمندان ناشی از خدمت، حق تقدم خواهد داشت.

فصل پنجم- ساختار سازمانی مالیات بر ارزش افزوده، وظایف و اختیارات آن

ماده ۲۳- ساختار و تشکیلات مورد نیاز سازمان در سطح کشور و استان‌ها متناسب با شرایط اقتصادی هر منطقه و با توجه به شاخص‌هایی مانند میزان وصول مالیات، تعداد پرونده‌ها و تعداد مؤدیان بدون الزام به رعایت سطح تقسیمات کشوری از طریق وزیر امور اقتصادی و دارایی به سازمان اداری و استخدامی کشور پیشنهاد و پس از تصویب هیأت وزیران قابل اجراء است.

ماده ۲۴- به سازمان اجازه داده می‌شود تا دو درصد (۲٪) مجوزهای استخدامی خود را بر اساس آیین‌نامه‌ای که به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان اداری و استخدامی کشور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد از بین نخبگان مورد تأیید بنیاد نخبگان بدون برگزاری آزمون به استخدام درآورد. مقررات مذکور در آیین‌نامه موضوع این ماده و نام و سوابق علمی و اجرایی افرادی که به استناد آیین‌نامه مذکور به استخدام سازمان در می‌آیند، باید به صورت عمومی اعلام شود.

ماده ۲۵- پس از استقرار سامانه مؤدیان، فعال بودن کارپوشه مؤدی در سامانه مزبور به این معنی است که او از نظر سازمان، شرایط لازم برای دریافت مالیات از خریداران را دارد. در صورتی که مؤدی شرایط لازم برای دریافت مالیات را از دست بدهد، سازمان موظف است بلافاصله کارپوشه وی را در سامانه مؤدیان غیرفعال نماید. بانک مرکزی موظف است ترتیبی اتخاذ کند که به محض غیرفعال شدن کارپوشه مؤدی در سامانه مؤدیان، کلیه دستگاه‌های پایانه فروشگاهی (pos) مرتبط با آن، غیرفعال شوند.

تبصره- غیرفعال نمودن کارپوشه مؤدی باید مستند به آیین‌نامه‌ای باشد که حداکثر سه ماه پس از تصویب این قانون، به پیشنهاد سازمان به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رسد.

ماده ۲۶- سازمان مکلف است ظرف مدت سه ماه از تاریخ تصویب این قانون به منظور فراهم نمودن زمینه تحقق اهداف و مأموریت‌های سازمان و ارتقای سطح انگیزش کارکنان و اجرای صحیح و به موقع قوانین و مقررات مالیاتی، نسبت به تهیه آیین‌نامه اداری، مالی، استخدامی و تشکیلاتی خود اقدام و با پیشنهاد مشترک وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان امور اداری و استخدامی کشور، پس از تصویب هیأت وزیران اجراء نماید. سازمان در موارد یاد شده از شمول قوانین و مقررات عمومی دولت مستثنی است.

بودجه سازمان و واحدهای استانی ذی‌ربط هر سال به صورت متمرکز در ردیف جداگانه‌ای در قوانین بودجه منظور و به طور صددرصد (۱۰۰٪) تخصیص یافته تلقی می‌شود و جهت انجام هزینه‌های جاری و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ستاد و واحدهای استانی در اختیار سازمان قرار داده می‌شود.

ماده ۲۷-

الف- مواد (۱۶۱)، (۱۶۲)، (۱۶۷)، (۱۶۹) مکرر، (۱۷۱)، تبصره (۱) ماده (۱۷۷)، (۱۷۸)، (۱۸۲)، (۱۸۶) و تبصره (۱) آن، (۱۹۱)، (۱۹۸)، (۲۰۲)، احکام مربوط به فصل هشتم باب چهارم و مواد (۲۱۰) تا (۲۱۶)، (۲۱۸)، (۲۱۹)، (۲۳۱)، (۲۳۲)، (۲۳۵)، (۲۳۸)، (۲۳۹)، (۲۴۳)، احکام مربوط به فصل سوم باب پنجم، مواد (۲۵۷)، (۲۷۴) منهای بند (۳) آن، (۲۷۵)، (۲۷۶)، (۲۷۷) و (۲۷۹) قانون مالیات‌های مستقیم در مورد مالیات‌های این قانون جاری است. در مواردی که احکام فوق‌الذکر در خصوص درآمد مشمول مالیات باشد، در مورد مالیات بر ارزش افزوده نسبت به مأخذ محاسبه مالیات جاری است.

تبصره ۱- شناسایی، تشخیص درآمد مشمول مالیات و رسیدگی موضوع ماده (۲۱۹) قانون مالیات‌های مستقیم در مورد مؤدیان قابل اعتماد موضوع قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان جاری نمی‌باشد. این حکم شامل مواردی که سازمان براساس ماده (۱۴) این قانون و تبصره (۱) ماده (۱۹) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان اجازه رسیدگی به اظهارنامه‌های مالیاتی مؤدیان را دارد، نمی‌باشد. در هر صورت مفاد ماده (۲۱۹) قانون مالیات‌های مستقیم نباید مانع اجرای احکام موضوع قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان شود.

تبصره ۲- در خصوص مؤدیان عضو سامانه مؤدیان، سازمان مکلف است اوراق ابلاغ شده به مؤدی را در کارپوشه وی نیز بارگذاری نماید.

ب- در صورت عدم عضویت مؤدیان در سامانه مؤدیان مواد (۹۷)، (۱۶۹)، (۱۸۱)، (۲۳۰) و بند (۳) ماده (۲۷۴) قانون مالیات‌های مستقیم در مورد مالیات‌های این قانون، جاری است.

تبصره- ماده (۲۷۲) قانون مالیات های مستقیم و تبصره های آن تا قبل از اتمام مهلت مقرر در ماده (۳) قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مؤدیان، در مورد مالیات های این قانون جاری است.

ج- مواد زیر از قانون مالیات های مستقیم به شرح زیر اصلاح و حسب مورد به این قانون تسری داده می شوند:

۱- متن زیر جایگزین ماده (۲۳۸) قانون مالیات های مستقیم می شود:

ماده ۲۳۸- در مواردی که برگ تشخیص مالیات صادر و به مؤدی ابلاغ می شود، چنانچه مؤدی نسبت به آن معترض باشد می تواند ظرف مدت سی روز از تاریخ ابلاغ شخصاً یا به وسیله وکیل تام الاختیار خود با ارائه دلایل و اسناد و مدارک کتباً از اداره امور مالیاتی تقاضای رسیدگی مجدد نماید.

مسئول/مسئولین مربوط که از طرف سازمان امور مالیاتی مشخص می شوند، موظفند پس از ثبت درخواست مؤدی و ظرف مهلتی که بیش از چهل و پنج روز از تاریخ ثبت درخواست نباشد به موضوع رسیدگی و در صورتی که دلایل و اسناد و مدارک ابراز شده را برای رد مندرجات برگ تشخیص کافی دانست، آن را رد و در صورتی که دلایل و اسناد و مدارک ابرازی را مؤثر در تعدیل درآمد تشخیص دهد موارد تعدیل درآمد مشمول مالیات را مشخص نماید. چنانچه مؤدی نظر مسئول/مسئولین مربوط در تعدیل درآمد مشمول مالیات را قبول نماید درآمد مشمول مالیات تعدیل شده قطعی خواهد بود. در غیر اینصورت پرونده امر برای رسیدگی به مابه التفاوت تا مبلغ مورد اعتراض مؤدی به هیأت حل اختلاف مالیاتی ارجاع خواهد شد. همچنین هرگاه دلایل و اسناد و مدارک ابرازی مؤدی را برای رد برگ تشخیص یا تعدیل درآمد مؤثر تشخیص ندهد باید موضوع را مستنداً در پرونده منعکس و مراتب را برای رسیدگی به هیأت حل اختلاف مالیاتی ارجاع نماید.

تبصره- دستورالعمل اجرائی این ماده با پیشنهاد سازمان امور مالیاتی به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می رسد.

۲- متن زیر جایگزین تبصره ماده (۲۳۹) قانون مالیات های مستقیم می شود:

تبصره- در مواردی که برگ تشخیص مالیات طبق مقررات تبصره (۱) و قسمت اخیر تبصره (۲) ماده (۲۰۳) و ماده (۲۰۸) این قانون ابلاغ شده باشد و مؤدی به شرح مقررات این ماده اقدام نکرده باشد در حکم معترض به برگ تشخیص مالیات شناخته می شود و پرونده امر برای رسیدگی به هیأت حل اختلاف مالیاتی ارجاع می گردد.

۳- متن زیر جایگزین ماده (۲۴۴) قانون مالیات های مستقیم و تبصره های آن می شود:

ماده ۲۴۴- مرجع رسیدگی به کلیه اختلاف های مالیاتی جز در مواردی که ضمن مقررات این قانون مرجع دیگری پیش بینی شده، هیأت حل اختلافات مالیاتی است. هر هیأت حل اختلاف مالیاتی از سه نفر به شرح زیر تشکیل می شود:

۱- یک نفر نماینده سازمان امور مالیاتی کشور.

۲- یک نفر به انتخاب رئیس کل دادگستری استان، از میان قضات شاغل یا بازنشسته یا سایر اشخاص بصیر و مطلع در امور مالیاتی که برای مدت سه سال منصوب می شوند.

۳- یک نفر نماینده از اتاق بازرگانی و صنایع و معادن جمهوری اسلامی ایران، اتاق تعاون، جامعه حسابداران رسمی ایران، مجامع حرفه ای یا اتاق اصناف، شورای اسلامی شهر، کانون وکلا، مرکز امور مشاوران حقوقی و وکلاء قوه قضائیه که برای مدت سه سال منصوب می شوند. مؤدی همزمان با اعتراض به برگ تشخیص یا مطالبه مالیات یکی از مراجع این بند را به عنوان نماینده خود جهت شرکت در جلسات هیأت حل اختلاف مالیاتی معرفی می نماید. در صورتی که برگ تشخیص مالیات ابلاغ قانونی شده باشد و یا همزمان با تسلیم اعتراض به برگ تشخیص در مهلت قانونی مؤدی انتخاب خود را اعلام ننماید، با توجه به نوع فعالیت مؤدی یا موضوع مالیات مورد رسیدگی از بین نمایندگان مزبور با رعایت تبصره (۵) این ماده یک نفر انتخاب می شود.

تبصره ۱- جلسات هیأت های حل اختلاف مالیاتی با حضور هر سه عضو رسمیت می یابد و رأی هیأت با اکثریت آراء قطعی و لازم الاجراء است، ولی نظر اقلیت باید در متن رأی قید گردد.

تبصره ۲- اداره امور هیأت های حل اختلاف مالیاتی و مسؤولیت تشکیل جلسات هیأتها به عهده سازمان امور مالیاتی کشور می باشد. انشای رأی با رعایت اصل عدالت و بی طرفی کلیه اعضا و متکی به اسناد و مدارک مثبت و دلائل و شواهد متقن و رعایت اصول و قواعد دادرسی در همان جلسه و یا حداکثر ظرف مدت سه روز کاری پس از برگزاری جلسه توسط یکی از اعضای موضوع بندهای (۱) یا (۲) این ماده حسب مورد بعمل آمده و به امضای تمامی اعضاء می رسد. مؤدی یا نماینده قانونی وی مجاز به حضور کامل در جلسه و ارائه دفاعیات بصورت کتبی یا شفاهی است. اظهارت شفاهی باید در صورت جلسه قید و به امضای وی برسد. سازمان امور مالیاتی کشور به منظور اعمال نظارت مؤثر بر عملکرد هیأت های حل اختلاف مالیاتی، مکلف است نسبت به مستندسازی فرآیند برگزاری جلسات هیأت به نحو مقتضی اقدام نماید.

تبصره ۳- حق الزحمه اعضای موضوع بندهای (۲) و (۳) موضوع این ماده متناسب با تعداد و مدت جلسات و نیز مراحل، منابع و پرونده های مورد رسیدگی از محل اعتباری که به همین منظور در بودجه سالانه سازمان امور مالیاتی پیش بینی می شود، مطابق دستورالعملی است که توسط سازمان مذکور تهیه و ابلاغ می گردد. حق الزحمه اعضا بصورت متمرکز از طرف سازمان امور مالیاتی کشور به حساب اعضاء پرداخت می شود.

تبصره ۴- سازمان مکلف است نمایندگان معرفی شده در اجرای بندهای (۲) و (۳) این ماده را به عنوان اعضای هیأت های حل اختلاف مالیاتی بپذیرد و با رعایت تبصره (۵) این ماده از آنها جهت شرکت در هیأت های مزبور دعوت نماید.

تبصره ۵- اسامی کلیه افراد معرفی شده توسط رئیس کل دادگستری استان، مدیر کل مالیاتی استان و مراجع مذکور در بند (۳) این ماده به تفکیک شهرستانها در سامانه ای که به صورت متمرکز و حداکثر ظرف مدت سه ماه پس از لازم الاجراء شدن این قانون توسط سازمان امور مالیاتی ایجاد می شود، درج می گردد. انتخاب افراد موضوع بندهای (۱)، (۲) و (۳) برای هر پرونده در مواردی که در شهرستان مورد نظر بیشتر از یک نفر وجود داشته باشد، به صورت تصادفی توسط سامانه مزبور انجام می شود. این سامانه مستقیماً زیر نظر رئیس کل سازمان مدیریت می گردد.

تبصره ۶- سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است قبل از تشکیل جلسه هیأت بنحو مقتضی زمینه دسترسی اعضای هیأت حل اختلاف مالیاتی را برابر مقررات مربوطه به مندرجات پرونده مورد اعتراض فراهم نماید.

تبصره ۷- هریک از افراد مذکور در بندهای (۲) و (۳) این ماده در صورتی که بیشتر از سه جلسه متوالی یا چهار جلسه متناوب در یک سال از حضور در جلسات هیأت خودداری نمایند، حکم آنان لغو می شود و رئیس کل دادگستری استان و مرجع مربوطه، حسب مورد، موظف است ظرف ده روز کاری فرد جایگزین را معرفی نماید.

تبصره ۸- به منظور اجرای عدالت و اصل استقلال و بی طرفی و رعایت حقوق شهروندی و نظارت مؤثر، سازمان امور مالیاتی مکلف است ساختار اداره هیأت های حل اختلاف مالیاتی را بصورت مستقل، تحت عنوان مرکز دادرسی مالیاتی در ساختار خود ذیل رئیس کل سازمان ایجاد نماید. مرکز دادرسی مالیاتی در هر استان مستقل از اداره کل مالیاتی استان تشکیل می شود.

تبصره ۹- پس از استقرار سامانه مؤدیان، ثبت اعتراض توسط مؤدی، انتخاب یکی از مراجع موضوع بند (۳) این ماده، ارائه هرگونه لایحه به هیأت های حل اختلاف، مشاهده اسناد، مدارک و اطلاعات مورد نیاز، ابلاغ تاریخ تشکیل جلسات هیأت، اطلاع از نتایج دادرسی و هرگونه اطلاع دیگر در خصوص پرونده دادرسی مالیاتی از طریق سامانه مذکور انجام می شود.

تبصره ۱۰- سازمان امور مالیاتی مکلف است زمینه دسترسی کامل مؤدی و یا نماینده قانونی وی به مفاد پرونده مورد اعتراض را قبل از تشکیل هیأت فراهم نماید.

تبصره ۱۱- عضویت همزمان در فهرست نمایندگان بندهای (۲) و (۳) موضوع این ماده ممنوع می باشد.

۴- متن زیر جایگزین ماده (۲۵۱) قانون مالیات‌های مستقیم می‌شود:

ماده ۲۵۱- مؤدی یا دادستان انتظامی مالیاتی می‌تواند ظرف مدت دو ماه از تاریخ ابلاغ رأی قطعی هیأت حل اختلاف مالیاتی، به استناد عدم رعایت قوانین و مقررات موضوعه یا نقص رسیدگی، با اعلام دلایل کافی به شورای عالی مالیاتی اعتراض نموده، تجدید رسیدگی را درخواست کنند.

۵- تبصره ذیل به ماده (۲۵۱) قانون مالیات‌های مستقیم الحاق می‌شود:

تبصره- به منظور رسیدگی به پرونده‌های قابل طرح این قانون در شورای عالی مالیاتی، تعداد شعب شورای مذکور به دو برابر افزایش می‌یابد.

۶- بند (۳) ماده (۲۵۵) قانون مالیات‌های مستقیم به شرح ذیل اصلاح می‌شود:

عبارت «نظر اکثریت اعضای شورای عالی مالیاتی» در قسمت اخیر بند مزبور به «نظر اکثریت اعضای هیأت عمومی شورای عالی مالیاتی موضوع ماده (۲۵۸) قانون مزبور» تغییر می‌یابد.

۷- تبصره ذیل به ماده (۲۵۸) قانون مالیات‌های مستقیم الحاق می‌شود:

تبصره- حکم این ماده در مواردی که نسبت به موارد مشابه آرای متفاوتی توسط هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی صادر شده باشد نیز جاری می‌باشد.

۸- متن زیر جایگزین ماده (۲۶۹) قانون مالیات‌های مستقیم می‌شود:

ماده ۲۶۹- تخلف قضات اعضای هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی در انجام تکالیفی که به موجب قوانین و مقررات مالیاتی به عهده هیأت‌های حل اختلاف گذارده شده است با اعلام دادستانی انتظامی مالیاتی در دادرسی انتظامی قضات مورد رسیدگی قرار می‌گیرد. در مورد قضات بازنشسته و نیز نمایندگان موضوع بند (۲) غیر قضات و بند (۳) ماده (۲۴۴) این قانون به تخلف آنان با اعلام دادستانی انتظامی در محاکم دادگستری رسیدگی می‌شود. در صورت تخلف علاوه بر مجازات متناسب، به جبران ضرر و زیان وارده به دولت به میزانی که هیأت عمومی شورای عالی مالیاتی تعیین خواهد کرد محکوم می‌شوند.

۹- متن زیر جایگزین ماده (۲۷۰) قانون مالیات‌های مستقیم و تبصره آن می‌شود:

ماده ۲۷۰- مجازات تخلف مأموران مالیاتی و نمایندگان سازمان امور مالیاتی کشور در هیأت حل اختلاف در موارد زیر عبارت است از:

۱- هرگاه بعد از تشخیص مالیات و غیر قابل اعتراض بودن آن معلوم شود که مأموران مالیاتی و نمایندگان سازمان امور مالیاتی کشور عضو هیأت حل اختلاف مالیاتی از روی تعمد درآمد مؤدی را کمتر یا بیشتر از میزان واقعی تشخیص داده‌اند، علاوه بر جبران خسارت وارده به میزانی که هیأت عمومی شورای عالی مالیاتی تعیین می‌نماید متخلف به مجازات اداری حداقل سه ماه و حداکثر پنج سال انفصال از خدمات دولتی محکوم می‌شود.

۲- در مواردی که مالیات مؤدی بر اثر مسامحه و غفلت مأموران مالیاتی مشمول مرور زمان یا بعثت عدم رسیدگی به اظهارنامه مالیاتی (جز در مورد اظهارنامه‌هایی که در اجرای ماده (۹۷) این قانون رسیدگی به آن الزامی نیست) غیرقابل وصول گردد، مقصر به موجب رأی هیأت رسیدگی به تخلفات اداری مالیاتی از خدمات مالیاتی برکنار و حسب مورد به مجازات متناسب مقرر در قانون رسیدگی به تخلفات اداری محکوم می‌شود.

ضمناً نسبت به زیان وارده به دولت به میزانی که هیأت عمومی شورای عالی مالیاتی تشخیص می‌دهد متخلف مسئولیت مدنی داشته و وسیله دادستان انتظامی مالیاتی در دادگاه‌های حقوقی دادگستری به این عنوان دعوی جبران ضرر و زیان اقامه می‌شود و در صورت وجود سوء نیت متهم وسیله دادستانی انتظامی مالیاتی مورد تعقیب جزائی می‌گیرد.

مأموران مالیاتی که امر مالیاتی مختوم را مجدداً مورد اقدام قرار دهند به موجب حکم هیأت رسیدگی به تخلفات اداری مالیاتی به انفصال از خدمات دولت از یک الی چهار سال محکوم می‌شوند و در مواردی که با دادن گزارش خلاف واقع

در امر مالیاتی تعمداً وسایل تعقیب مؤدیانی را که بی تقصیرند فراهم سازند به موجب حکم دادگاه‌های دادگستری به حبس از شش ماه تا دو سال محکوم می‌شوند. دادگاهها خارج از نوبت به این جرائم رسیدگی می‌کنند. این حکم شامل مأموران مالیاتی نیز می‌باشد که در موارد مذکور در مواد (۱۵۶) و (۲۲۷) و (۲۳۹) این قانون به طور کلی بعد از صدور برگ تشخیص در هر مرحله‌ای که باشد، بابت فعالیت دیگر مؤدی اعم از این که از همان نوع باشد یا نوع دیگر بدون به دست آوردن مدرک مثبت یا در خارج از مهلت مرور زمان مالیاتی موضوع مواد (۱۵۶) و (۱۵۷) این قانون مطالبه مالیات نمایند.

تبصره- مجازات‌های مقرر در بندهای (۱) و (۲) این ماده قابل تجدید نظر در هیأت رسیدگی به تخلفات اداری مالیاتی بوده و تشریفات رسیدگی به تخلفات و مجازات آنها جز در مواردی که مقررات خاصی برای آن در این قانون پیش‌بینی شده است مطابق قانون رسیدگی به تخلفات اداری خواهد بود.

۱۰- تبصره (۲) ماده (۲۷۴) قانون مالیات‌های مستقیم به شرح زیر اصلاح می‌گردد:
عبارت «سازمان امور مالیاتی کشور» جایگزین عبارت «دادستانی انتظامی مالیاتی» می‌گردد.

فصل ششم- مالیات کالاهای خاص

ماده ۲۸- نرخ مالیات و عوارض کالاهای نفتی، فلزات گرانبها، سیگار، نوشابه و سایر کالاهای آسیب‌رسان به سلامت به شرح زیر تعیین می‌شود:

الف- کالاهای نفتی

۱- انواع بنزین و سوخت هواپیما سی درصد (۳۰٪)؛

۲- نفت گاز، نفت سفید، نفت کوره، گاز طبیعی و گاز مایع پانزده درصد (۱۵٪).

تبصره ۱- نفت خام، میعانات گازی و گاز طبیعی خام که توسط وزارت نفت (شرکت ملی نفت ایران) به پالایشگاه‌ها فروخته می‌شود، مشمول مالیات نمی‌باشد. همچنین واردات بنزین و سوخت هواپیما و گاز طبیعی توسط وزارت نفت (شرکت‌های تابعه)، در این مرحله مشمول مالیات نیست و مالیات فروش کالای مزبور در مراحل بعدی عرضه حسب مقررات مربوط مشمول می‌شود.

تبصره ۲- مأخذ محاسبه مالیات فروش در خرده‌فروشی بنزین و نفت گاز توسط شرکت‌های غیردولتی دارای مجوز از وزارت نفت، عبارت است از مابه‌التفاوت قیمت خرید محصولات فوق از شرکت‌های پالایش (با احتساب مالیات موضوع بند «الف» این ماده)، با قیمت عرضه آن‌ها به مصرف‌کننده. مابه‌التفاوت مزبور به‌عنوان درآمد ناشی از ارائه خدمات توسط جایگاه‌های عرضه بنزین و نفت گاز تلقی شده و با نرخ مذکور در ماده (۷) این قانون مشمول مالیات می‌گردد. مالیات پرداختی بابت خرید بنزین و نفت گاز به‌عنوان اعتبار مالیاتی برای جایگاه‌داران منظور نمی‌شود.

تبصره ۳- مالیات پرداختی مؤدیان بابت کالاهای موضوع این بند، در صورتی که به‌عنوان مواد اولیه اصلی توسط واحدهای تولیدی به کار برده شود، به‌عنوان اعتبار مالیاتی آن واحدها قابل پذیرش می‌باشد. همچنین مالیات پرداختی توسط واردکنندگان و توزیع‌کنندگان کالاهای مزبور به‌عنوان اعتبار مالیاتی آنان منظور می‌گردد.

تبصره ۴- مالیات که شرکت ملی نفت ایران برای خرید نهاده‌های موردنیاز جهت طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای پرداخت می‌کند، قابل استرداد یا تهاتر نمی‌باشد. شرکت یادشده مجاز است مبالغ مزبور را به‌عنوان بخشی از بهای تمام شده دارایی‌های فوق‌الذکر منظور نماید. سایر مالیات‌ها که شرکت مزبور برای مصارفی غیر از تملک دارائی‌های سرمایه‌ای پرداخت می‌کند، با رعایت مقررات، به‌عنوان اعتبار مالیاتی آن شرکت منظور می‌گردد. اعتبار یادشده با تأیید سازمان قابل تهاتر با بدهی مالیاتی آن شرکت یا سایر شرکت‌های تابعه وزارت نفت می‌باشد.

ب- طلا و پلاتین

- ۱- اصل طلا و پلاتین به کار رفته در مصنوعات ساخته شده از فلزات مزبور، معاف از مالیات می‌باشد.
- ۲- اجرت ساخت، حق‌العامل و سود فروشنده کالاهای موضوع این بند مشمول مالیات با نرخ نه درصد (۹٪) می‌باشد.
- ۳- پس از راه اندازی سامانه مؤدیان، عرضه‌کنندگان کالا و خدمات مربوط به این بند مکلفند که کلیه عملیات خرید و فروش خود را در سامانه مزبور ثبت کنند. درج ارزش اصل طلا و یا پلاتین، اجرت ساخت، حق‌العامل و سود فروشنده به تفکیک در صورت‌حساب الکترونیکی الزامی است. در صورت کتمان و یا عدم ثبت تمام یا برخی از معاملات در سامانه مذکور مشمول جریمه‌ای معادل نه درصد (۹٪) ارزش اصل طلا و پلاتین خواهند بود که غیر قابل بخشودگی می‌باشد. این جریمه علاوه بر جریمه مذکور در بند «ب» ماده (۳۹) این قانون است.
- ۴- کلیه واحدهای فعال در زنجیره عرضه کالا و خدمات مربوط به این بند مکلفند که حداکثر تا دو ماه پس از لازم‌الاجراء شدن این قانون از پایانه فروشگاهی مورد تأیید سازمان استفاده کنند. در غیر این صورت اتحادیه‌های ذی‌ربط و اتاق اصناف ایران موظفند پروانه فعالیت واحدهای موضوع این بند در کل زنجیره مربوط را که بدون استفاده از پایانه فروشگاهی اقدام به فروش کالا یا خدمت می‌کنند، باطل نمایند. نیروی انتظامی موظف است از ادامه فعالیت واحدهای فاقد پروانه جلوگیری نماید.

پ- نوشابه‌های قندی گازدار و بدون گاز و سایر کالاهای آسیب‌رسان به سلامت

نوشابه‌های قندی گازدار و بدون گاز و سایر کالاهای آسیب‌رسان به سلامت (به‌استثنای کالاهای موضوع بند ت این ماده) تولید داخل مشمول مالیات با نرخ شانزده درصد (۱۶٪) و واردات آن‌ها مشمول مالیات با نرخ سی و شش درصد (۳۶٪) می‌باشند. فهرست کالاهای موضوع این بند و واحدهای تولیدکننده آن‌ها حداکثر دو ماه پس از ابلاغ این قانون به پیشنهاد وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی پیشنهاد و حداکثر یک ماه بعد از آن توسط کارگروهی مرکب از نمایندگان تام‌الاختیار وزارتخانه مزبور، وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت امور اقتصادی و دارائی تصویب می‌شود. تغییرات فهرست موردنظر تا انتهای دی ماه هر سال (برای اجراء در سال بعد) به‌ترتیب فوق تصویب و توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برای اجراء اعلام می‌گردد. در صورت عدم تصویب فهرست مزبور در مهلت مقرر، فهرست پیشنهادی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی پس از تأیید شورای عالی سلامت و امنیت غذایی، ملاک عمل خواهد بود.

ت- انواع سیگار و محصولات دخانی

- انواع سیگار و محصولات دخانی به شرح زیر مشمول مالیات می‌شوند:
- ۱- سیگار، توتون پیپ و تنباکوی تولید داخلی، بیست و پنج درصد (۲۵٪)؛
  - ۲- سیگار، توتون پیپ و تنباکوی تولید داخل با نشان بین‌المللی که فهرست آن هر سال توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت تهیه و با تصویب هیأت وزیران ابلاغ می‌شود، چهل درصد (۴۰٪)؛
  - ۳- سیگار، توتون پیپ و تنباکوی وارداتی، شصت و پنج درصد (۶۵٪)؛
  - ۴- توتون خام وارداتی ده درصد (۱۰٪)؛
  - ۵- توتون فرآوری شده وارداتی (خرمن توتون) سی و پنج درصد (۳۵٪)؛
- تبصره ۱- نرخ‌های تعیین شده از سال دوم اجراء قانون هر سال پنج واحد درصد افزایش می‌یابد تا زمانی که نرخ مذکور برای انواع سیگار و محصولات دخانی، توتون پیپ و تنباکوی تولید داخل به پنجاه و پنج درصد (۵۵٪)، برای تولیدات داخل با نشان بین‌المللی به نود و پنج درصد (۹۵٪) و برای انواع سیگار و محصولات دخانی، توتون پیپ و تنباکوی وارداتی به صد و بیست و پنج درصد (۱۲۵٪) برسد.

تبصره ۲- تولیدکنندگان سیگار و محصولات دخانی مکلفند از زمان لازم‌الاجراء شدن این قانون، قیمت خرده‌فروشی و تاریخ تولید را بر روی پاکت بسته‌بندی محصولات دخانی درج نمایند. در صورت تخلف از حکم این تبصره، اعتبار مالیاتی مربوط، پذیرفته نمی‌شود و مشمول مالیات فروش به نرخ‌های مذکور است.

فصل هفتم - مالیات‌ها و عوارض خاص

عوارض سبز

ماده ۲۹- واحدهای تولیدی، صنعتی، معدنی و خدماتی آلاینده که به تشخیص سازمان حفاظت محیط‌زیست، حدود مجاز و استانداردهای زیست‌محیطی را رعایت نمی‌کنند، در صورتی که در مهلت زمانی که توسط سازمان مزبور برای آنها تعیین می‌شود، نسبت به رفع آلاینده‌گی خود اقدام ننمایند، براساس معیارهایی نظیر شدت، مدت، نوع و مکان آلاینده‌گی با نرخ‌های نیم‌درصد (۰/۵٪)، یک‌درصد (۱٪) و یک‌ونیم‌درصد (۱/۵٪)، به‌مأخذ فروش کالا یا خدمات، مشمول عوارض سبز خواهند شد. این حکم در مورد کلیه واحدهای آلاینده، اعم از واحدهای معاف و غیرمعاف، صادراتی و واحدهای مستقر در مناطق آزاد تجاری-صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی جاری است. معیارهایی که در تعیین سطح آلاینده‌گی واحدها، مبنای عمل سازمان محیط‌زیست قرار خواهد گرفت، حداکثر سه‌ماه پس از لازم‌الاجراء شدن این قانون، توسط کارگروهی متشکل از نمایندگان سازمان حفاظت محیط‌زیست و وزارت‌خانه‌های بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، صنعت، معدن و تجارت، کشور و امور اقتصادی و دارایی (سازمان) تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد. میزان فروش واحدهای موضوع این ماده براساس سامانه مؤدیان یا اظهارنامه‌ای که به‌همین منظور به سازمان ارائه می‌شود، تعیین می‌گردد.

تبصره ۱- در صورتی که واحدهای موضوع این ماده، دارای خطوط تولیدی مجزا با محصول مستقل از هم باشند عوارض سبز صرفاً از خطوط آلاینده دریافت می‌شود.

تبصره ۲- در صورتی که واحدهای موضوع این ماده، مبادرت به تولید کارمزدی نمایند، درآمد ناشی از تولید کارمزدی، با پنج برابر نرخ‌های مذکور در صدر این ماده مشمول عوارض سبز خواهد شد. درآمد خدمات تولید کارمزدی شرکت‌هایی که در زنجیره تولید بنزین و سوخت هواپیما، نفت سفید، نفت کوره، نفت‌گاز، گاز طبیعی و برق فعالیت می‌کنند، از شمول حکم این تبصره مستثنی است.

تبصره ۳- سازمان حفاظت محیط‌زیست مکلف است حداکثر ظرف مدت شش‌ماه پس از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون، پایگاه اطلاعاتی واحدهای آلاینده را ایجاد نماید و امکان دسترسی برخط (آنلاین) سازمان به سامانه مزبور را فراهم کند. سازمان حفاظت محیط‌زیست موظف است نام واحدهای آلاینده و سطح آلاینده‌گی آن‌ها را در پایگاه مزبور درج نموده و آن را مستمراً به‌روزرسانی کند.

تبصره ۴- در صورتی که سازمان حفاظت محیط‌زیست نام واحدی را در پایگاه واحدهای آلاینده درج نماید یا سطح آلاینده‌گی آن واحد را در پایگاه مزبور افزایش دهد، واحد موردنظر از ابتدای دوره مالیاتی بعد، حسب مورد، مشمول عوارض سبز می‌شود، یا نرخ عوارض مزبور برای آن واحد افزایش می‌یابد.

تبصره ۵- در صورتی که سازمان حفاظت محیط‌زیست نام واحدی را از پایگاه واحدهای آلاینده حذف نماید، یا سطح آلاینده‌گی آن واحد را در پایگاه مزبور کاهش دهد، واحد موردنظر از ابتدای همان دوره، حسب مورد، از پرداخت عوارض سبز معاف می‌شود، یا نرخ عوارض مزبور برای آن واحد کاهش می‌یابد.

تبصره ۶- سازمان حفاظت محیط‌زیست موظف است حداکثر ظرف مدت یک‌ماه از تاریخ درخواست واحد آلاینده، در خصوص رفع یا کاهش آلاینده‌گی آن واحد اعلام نظر نماید و هرگونه تغییر در وضعیت واحد موردنظر را در

پایگاه اطلاعاتی واحدهای آلاینده منعکس نماید. در صورت عدم اعلام نظر سازمان محیط زیست در مهلت مقرر، واحد مزبور به صورت خودکار از فهرست واحدهای آلاینده خارج خواهد شد.

تبصره ۷- سرمایه‌گذاری‌هایی که به منظور رفع یا کاهش آلاینده‌گی واحدهای آلاینده انجام می‌شود، در صورت تأیید رفع یا کاهش آلاینده‌گی توسط سازمان حفاظت محیط زیست، در سال اول یا سال‌های بعد، از بدهی عوارض آن واحدها کسر می‌شود و در صورتی که به رفع یا کاهش آلاینده‌گی منجر نشود، به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی پذیرفته می‌شود.

تبصره ۸- در صورتی که پالایشگاه‌ها و نیروگاه‌هایی که سوخت اصلی آن‌ها نفت کوره و نفت گاز نیست، در مقاطع خاصی از سال با درخواست دولت، مجبور به استفاده از سوخت‌های مزبور شوند، سازمان حفاظت محیط زیست موظف است این موضوع را در احتساب سطح و مدت آلاینده‌گی آن واحدها لحاظ نماید و افزایش آلاینده‌گی ناشی از استفاده نفت کوره و نفت گاز را مطابق با قبل از الزام مزبور محاسبه کند.

تبصره ۹- اعلام سازمان محیط زیست صرفاً برای دوره‌های بعد از ثبت در سامانه ملاک اعتبار است و سازمان مذکور مجاز به اظهار نظر نسبت به رفع و یا آلاینده‌گی واحدهای تولیدی برای دوره‌های ثبت شده در سامانه تحت عنوان اصلاح و تصحیح اشتباه نیست.

تبصره ۱۰- یارانه پرداختی دولت موضوع بند «ج» تبصره (۲) ماده (۵) این قانون، جزء مأخذ محاسبه عوارض سبز نیست. تبصره ۱۱- مؤدیان موضوع این ماده مکلفند اظهارنامه هر دوره را مطابق فرمی که سازمان تعیین می‌نماید حداکثر تا پایان ماه پس از انقضای دوره، تسلیم و عوارض را ظرف مهلت مزبور به حساب تعیین شده واریز نمایند. عدم تسلیم اظهارنامه در مهلت‌های مقرر موجب تعلق جریمه غیرقابل بخشودگی به میزان ده درصد عوارض موضوع این ماده خواهد بود و در صورت تأخیر در پرداخت عوارض مشمول جریمه موضوع ماده (۴۰) این قانون می‌شود. واحدهای عضو سامانه مؤدیان ملزم به ارائه اظهارنامه موضوع این تبصره نبوده و سازمان به استناد فروش ابرازی آنها در سامانه مؤدیان، عوارض آلاینده‌گی را وصول می‌کند.

مالیات و عوارض شماره‌گذاری وسائط نقلیه

ماده ۳۰- شماره‌گذاری انواع خودروهای سبک و سنگین و موتورسیکلت، براساس رتبه انرژی آن‌ها، که به تأیید سازمان ملی استاندارد ایران رسیده‌است، طبق نرخ‌های مندرج در جدول زیر مشمول مالیات سبز خواهد بود. مأخذ مالیات موضوع این ماده، قیمت فروش کارخانه در مورد تولیدات داخلی و مجموع ارزش گمرکی و حقوق ورودی برای خودروهای وارداتی است.

(ارقام جدول ذیل به درصد می‌باشد)

شرح	سواری و وانت دو کابین		وانت تک کابین، خودروی سواری با شماره‌گذاری عمومی		خودروهای سنگین		موتورسیکلت	
	تولید داخلی	وارداتی	تولید داخلی	وارداتی	تولید داخلی	وارداتی	تولید داخلی	وارداتی
A	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
B	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
C	۰/۵	۱	۰/۲	۰/۴	۰	۰	۰/۲۵	۰/۵
D	۱	۳	۰/۴	۰/۸	۰/۱	۰/۲	۰/۵	۱/۵
E	۲	۵	۰/۸	۱/۶	۰/۲	۰/۴	۱	۲/۵
F	۳	۷	۱/۲	۲/۴	۰/۴	۰/۶	۱/۵	۳/۵
G	۵	۹	۱/۵	۳	۰/۶	۰/۸	۲/۵	۵

تبصره ۱- مأخذ مالیات موضوع این ماده برای انواع خودروهای سبک و سنگین و موتورسیکلت‌های تولید داخل یا وارداتی تا پایان دی‌ماه، توسط سازمان تعیین و برای اجراء در سال بعد اعلام می‌شود. مأخذ مزبور برای وسائط نقلیه‌ای که جدیداً تولید یا وارد می‌شوند، بلافاصله پس از تولید یا واردات توسط سازمان تعیین و اعلام خواهد شد.

تبصره ۲- خودروهای سبک و سنگین و موتورسیکلت‌های برقی و تمام هیبرید پلاگین به تشخیص وزارت صنعت، معدن و تجارت مشمول مالیات موضوع این ماده نمی‌باشد.

تبصره ۳- وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است ظرف مدت سه‌ماه از تاریخ ابلاغ این قانون، با همکاری سازمان حفاظت محیط‌زیست و سازمان ملی استاندارد ایران، فهرست کلیه خودروها و موتورسیکلت‌های تولید داخل و وارداتی را با توجه به رتبه انرژی، که در برچسب انرژی آن‌ها درج شده‌است، به‌صورت برخط به سازمان اعلام نماید و برای اطلاع عموم، منتشر نماید.

تبصره ۴- در صورتی که خودروها و موتورسیکلت‌های موضوع این ماده فاقد برچسب انرژی مورد تأیید سازمان ملی استاندارد ایران باشند، مصداق وسائط نقلیه ردیف G تلقی می‌شود.

تبصره ۵- اشخاص حقوقی واردکننده و تولیدکنندگان انواع وسائط نقلیه موضوع این ماده مکلفند اظهارنامه مربوط به مالیات شماره‌گذاری و همچنین مشخصات دقیق وسائط نقلیه فروخته‌شده هرماه را حداکثر تا پانزدهم ماه بعد به‌نحوی که سازمان اعلام می‌کند، به سازمان تسلیم و مالیات متعلق به آن را پرداخت نمایند. عدم پرداخت مذکور در مهلت مقرر، موجب جریمه غیرقابل بخشودگی به میزان ده درصد (۱۰٪) مالیات موضوع این ماده و در صورت تأخیر در پرداخت آن، مشمول جریمه‌های موضوع ماده (۴۰) این قانون می‌شود.

تبصره ۶- اشخاص حقیقی واردکننده خودرو و موتورسیکلت مکلفند قبل از شماره‌گذاری، با مراجعه به ادارات امور مالیاتی ذی‌ربط، مالیات متعلق به آن را به ترتیبی که سازمان تعیین می‌نماید پرداخت کنند. شماره‌گذاری وسائط نقلیه متعلق به دولت و نیروهای نظامی و انتظامی نیز مشمول این ماده است.

تبصره ۷- نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران (معاونت راهنمایی و رانندگی) مکلف است قبل از شماره‌گذاری وسائط نقلیه وارد شده توسط اشخاص حقیقی، گواهی پرداخت مالیات را کنترل و از شماره‌گذاری وسائط نقلیه‌ای که مالیات آنها پرداخت نشده‌است، خودداری نماید.

عوارض سالانه آلاینده‌گی وسائط نقلیه

ماده ۳۱- عوارض‌های سالانه کلیه وسائط نقلیه اعم از خودروهای سبک و سنگین و موتورسیکلت‌ها به شرح ذیل تعیین می‌شود:

الف- وسائط نقلیه تولید داخل معادل یک درهزار قیمت فروش کارخانه و وسائط نقلیه وارداتی معادل یک و نیم درهزار مجموع ارزش گمرکی و حقوق ورودی مشمول عوارض سالانه می‌شوند. مأخذ محاسبه عوارض موضوع این بند مأخذ مذکور در تبصره (۱) ماده (۳۰) این قانون است.

ب- وسائط نقلیه در شهرهای آلوده تا ده سال پس از تولید با مأخذ مذکور در تبصره (۱) ماده (۳۰) این قانون و معادل یک‌بیستم نرخ‌های مندرج در جدول ماده مذکور مشمول عوارض سالانه آلاینده‌گی وسائط نقلیه می‌شوند. پس از سال دهم تولید، هر سال به میزان ده درصد (۱۰٪) به نرخ پایه عوارض آلاینده‌گی وسائط نقلیه مذکور اضافه می‌شود تا حداکثر به دو برابر نرخ پایه افزایش یابد. وسائط نقلیه‌ای که نرخ عوارض سالانه آلاینده‌گی آنها در جدول ذیل ماده (۳۰) صفر می‌باشد، تا سپری شدن پنج سال از سال تولید، از پرداخت عوارض سالانه آلاینده‌گی معاف می‌باشند و پس از آن، وسائط نقلیه سنگین با نرخی معادل یک‌دهم نرخ‌های مندرج در ردیف (D) جدول ماده (۳۰) و سایر وسائط نقلیه با نرخی معادل یک‌دهم نرخ‌های مندرج در ردیف (C) ردیف مذکور مشمول عوارض سالانه آلاینده‌گی می‌باشند. در مورد خودروهایی که تولید یا واردات آنها متوقف می‌شود، مأخذ محاسبه توسط

سازمان و متناسب با آخرین سال تولید یا واردات تعیین می‌شود. فهرست شهرهای آلوده که وسائط نقلیه با پلاک انتظامی متعلق به شهرهای مذکور مشمول عوارض سالانه آلاینده می‌شوند، حداکثر تا پایان دی‌ماه هر سال با پیشنهاد سازمان حفاظت محیط زیست و تصویب هیأت وزیران برای اجراء در سال بعد تعیین می‌شوند.

تبصره ۱- وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌ها) مکلف است با ایجاد سامانه الکترونیک متمرکز عوارض‌های سالانه وسائط نقلیه، امکان پرداخت و صدور الکترونیکی مفصاحساب عوارض موضوع بندهای «الف» و «ب» این ماده را برای مالکان و استعمال برخط میزان عوارض پرداخت نشده مربوط به وسائط نقلیه را برای نیروی انتظامی و دفاتر اسناد رسمی فراهم کند.

تبصره ۲- پرداخت عوارض موضوع بندهای «الف» و «ب» این ماده برعهده مالک است. مالکان وسائط نقلیه مکلفند عوارض‌های مذکور هر سال را تا پایان همان سال پرداخت نمایند. چنانچه مالکیت وسائط نقلیه مذکور پس از سال مدل تغییر نماید، پرداخت عوارض سالانه و عوارض آلاینده‌گی موضوع این ماده از سال انتقال برعهده مالک جدید است.

تبصره ۳- وسائط نقلیه ای که گواهی اسقاط دارند، در سال اسقاط، مشمول عوارض بند «ب» موضوع این ماده نمی‌شوند. تبصره ۴- کلیه وسائط نقلیه که قبل یا بعد از لازم الاجراء شدن این قانون شماره گذاری شده باشند نیز، مشمول عوارض‌های موضوع این ماده می‌شوند.

تبصره ۵- ثبت سند انتقال وسائط نقلیه توسط دفاتر اسناد رسمی و یا تعویض پلاک توسط نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران (معاونت راهنمایی و رانندگی)، منوط به تسویه عوارض بندهای «الف» و «ب» این ماده مربوط به وسائط نقلیه مورد معامله و سایر وسائط نقلیه متعلق به انتقال دهنده و انتقال گیرنده است.

تبصره ۶- پرداخت عوارض موضوع بندهای «الف» و «ب» این ماده هر سال، حداکثر تا پایان همان سال، موجب برخورداری از تخفیف به میزان بیست درصد (۲۰٪) است.

تبصره ۷- پرداخت عوارض‌های مذکور پس از موعد مقرر مشمول جریمه غیرقابل بخشودگی معادل ده درصد (۱۰٪) عوارض سالانه است و در صورت تأخیر بیش از یکماه، علاوه بر جریمه مذکور مشمول جریمه‌ای معادل دودرصد (۲٪) عوارض سالانه به ازای هر ماه نسبت به مدت تأخیر است.

تبصره ۸- در صورتی که مالک یا مالکان خودروهای سبک و سنگین و موتور سیکلت از پرداخت عوارض‌های موضوع این ماده به مدت پنج سال از سال مالکیت، خودداری نمایند و یا مبلغ عوارض و جریمه پرداخت نشده از پنج درصد (۵٪) نصاب معاملات کوچک موضوع جزء (۱) ماده (۳) قانون برگزاری مناقصات مصوب ۱۳۸۳/۱/۲۵، بیشتر شود، نیروی انتظامی موظف است براساس فهرست اعلامی وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌ها) نسبت به توقف وسائط نقلیه مزبور تا پرداخت بدهی اقدام کند.

تبصره ۹- نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و شهرداریها مکلفند امکان دسترسی برخط به پایگاه اطلاعات وسائط نقلیه خود را برای وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌ها) فراهم کنند.

تبصره ۱۰- وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌ها) موظف است نسبت به اطلاع رسانی در خصوص وظایف و تکالیف مالکان وسائط نقلیه به طرق مقتضی از جمله از طریق ارسال پیامک اقدام کند.

تبصره ۱۱- آیین نامه اجرائی این ماده ظرف مدت سه‌ماه از تاریخ ابلاغ این قانون با پیشنهاد وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌ها) به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

مالیات نقل و انتقال وسائط نقلیه

ماده ۳۲- نقل و انتقال انواع خودرو و موتورسیکلت، به استثناء ماشین‌های راهسازی، کارگاهی، معدنی، کشاورزی و شناورها، مشمول مالیات نقل و انتقال به شرح ذیل می‌باشند: تولید داخل به میزان یک درصد (۱٪) و وارداتی دو درصد (۲٪) به مأخذ مذکور در تبصره (۱) ماده (۳۰) این قانون برای سال تولید. مأخذ محاسبه مالیات موضوع

این ماده تا شش سال پس از سال تولید، سالانه ده درصد (۱۰٪) همان مأخذ کاهش می‌یابد و برای سال‌های ششم به بعد، چهل درصد (۴۰٪) مأخذ یاد شده است.

تبصره ۱- ثبت سند انتقال و سائط نقلیه توسط دفاتر اسناد رسمی و یا تعویض پلاک توسط نیروی انتظامی، منوط به پرداخت مالیات نقل و انتقال موضوع این ماده و به ترتیبی است که سازمان مقرر می‌کند. مراجع مزبور در صورت تخلف از این حکم، ملزم به پرداخت دوبرابر مالیات پرداخت نشده هستند.

تبصره ۲- اولین انتقال خودرو از کارخانجات سازنده و یا مونتاژ کننده داخلی و یا واردکنندگان (نمایندگی‌های رسمی شرکت‌های خارجی) به خریداران و همچنین هرگونه انتقال به صورت صلح و هبه به نفع دولت مشمول پرداخت مالیات نقل و انتقال موضوع این ماده می‌شود.

تبصره ۳- نقل و انتقال انواع خودرو و موتور سیکلت با پلاک انتظامی مناطق آزاد تجاری-صنعتی مشمول مالیات موضوع این ماده نمی‌شود.

مالیات خروج از کشور

ماده ۳۳- سازمان مکلف است بابت خروج هر مسافر ایرانی به جز موارد تبصره (۳) این ماده از مرزهای هوایی، دریایی و زمینی و جوهی را به عنوان مالیات از مسافران دریافت و به حساب درآمد عمومی نزد خزانه داری کل کشور واریز نماید. میزان مالیات مذکور در قوانین بودجه سنواتی پیش بینی می‌گردد.

تبصره ۱- دارندگان گذرنامه های سیاسی و خدمت، خدمه وسایل نقلیه عمومی زمینی و دریایی و خطوط پروازی، دانشجویان شاغل به تحصیل در خارج از کشور (دارندگان اجازه خروج دانشجویی)، بیمارانی که با مجوز شورای پزشکی جهت درمان به خارج از کشور اعزام می‌گردند، دارندگان پروانه گذر مرزی و مرزنشینان، جانبازان انقلاب اسلامی که برای معالجه به کشورهای دیگر اعزام می‌شوند، زائران ایرانی که در ایام اربعین حسینی (ع) به مقصد عراق از کشور خارج می‌شوند و ایرانیان مقیم خارج از کشور که دارای کارنامه شغلی از وزارت تعاون، کار و امور اجتماعی هستند از پرداخت مالیات موضوع این ماده، مستثنی هستند.

تبصره ۲- گردشگران، ساکنین دائم یا موقت مناطق آزاد تجاری-صنعتی که صرفاً از مبدأ مناطق مذکور به خارج از کشور عزیمت می‌کنند، مشمول عوارض خروج از کشور موضوع قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری-صنعتی جمهوری اسلامی مصوب ۱۳۷۲/۰۶/۰۷ و آئین‌نامه‌های اجرائی مربوطه می‌شوند.

تبصره ۳- نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران موظف است رسید پرداخت مالیات خروج از کشور مسافران ایرانی که عازم خارج از کشور هستند را به روشی که سازمان تعیین می‌نماید کنترل و از خروج مسافرانی که مالیات مزبور را پرداخت ننموده اند، جلوگیری نماید.

عوارض برون شهری مسافر

ماده ۳۴- اشخاصی که مبادرت به حمل و نقل برون شهری مسافر و فروش بلیط در داخل کشور با وسایل نقلیه زمینی (به استثناء ریلی)، دریایی و هوایی می‌کنند، مکلفند پنج درصد (۵٪) بهاء بلیط را با درج در بلیط و یا قرارداد (صورت حساب)، حسب مورد، به عنوان عوارض شهرداری از مسافران أخذ و هر ماه حداکثر تا پانزدهم ماه بعد به حساب شهرداری مبدأ سفر واریز نمایند. واریز عوارض مذکور بعد از موعد مقرر موجب تعلق جریمه‌ای به میزان دو درصد (۲٪) به ازای هر ماه تأخیر خواهد بود. اختلاف و استتکاف از پرداخت عوارض موضوع این ماده مشمول ماده (۷۷) قانون شهرداری‌ها خواهد بود.

ماده ۳۵- مالیات و عوارض موضوع این فصل به عنوان اعتبار مالیاتی محسوب نمی‌گردد. مالیات و عوارض موضوع مواد (۳۰) و (۳۲) این قانون به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی پذیرفته می‌شود.

ماده ۳۶- احکام فصل سوم باب پنجم قانون مالیات‌های مستقیم، در رابطه با مالیات و عوارض موضوع این فصل به استثناء مواد (۳۱) و (۳۴) و فصل ششم جاری است. احکام موضوع مواد (۲۱۰) تا (۲۱۶) و (۲۱۸) و (۲۱۹) قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۳ و اصلاحات و الحاقات بعدی آن در خصوص عوارض موضوع ماده (۲۹) و مالیات و عوارض موضوع ماده (۳۰) و مالیات موضوع ماده (۳۲) این فصل جاری می‌باشد.

ماده ۳۷- سازمان موظف است برای کلیه مؤدیان این قانون امکان اظهار و پرداخت مالیات موضوع فصول ششم و هفتم را از طریق سامانه مؤدیان فراهم کند.

فصل هشتم - جریمه‌ها

ماده ۳۸- مؤدیانی که از عضویت در سامانه مؤدیان امتناع ورزیده‌اند علاوه بر پرداخت جریمه‌های موضوع بند «الف» ماده (۳۹) این قانون و بند «ب» ماده (۲۲) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان مکلفند اظهارنامه هر دوره مالیاتی خود را حداکثر تا یک ماه پس از پایان هر دوره مالیاتی به سازمان تسلیم و مالیات فروش خود را به حساب سازمان واریز نمایند.

ماده ۳۹- مؤدیان در صورت ارتکاب تخلفات ذیل علاوه بر پرداخت مالیات، مشمول جریمه‌هایی به شرح زیر می‌باشند:

الف- تا زمان استقرار سامانه مؤدیان «موضوع قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان» عدم تسلیم اظهارنامه در هر دوره مالیاتی برای کلیه مؤدیان و بعد از استقرار سامانه مذکور برای آن دسته از مؤدیانی که از عضویت در سامانه مؤدیان امتناع کرده‌اند: ده میلیون (۱۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال یا دو برابر مالیات پرداخت‌نشده تا موعد مقرر در ماده (۴) این قانون، هر کدام بیشتر باشد. این جریمه علاوه بر جریمه مذکور در بند «ب» ماده (۲۲) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان است که مؤدی به دلیل عدم ثبت‌نام در سامانه مؤدیان باید بپردازد.

ب- کتمان معامله، بیش اظهاری یا کم اظهاری، ثبت معامله خود به نام غیر یا معامله غیر به نام خود، استناد به اسناد صوری و هر عمل دیگری که به کم اظهاری مالیات یا استرداد غیرواقعی منجر شود: دو برابر مالیات پرداخت‌نشده تا موعد مقرر در ماده (۴) در این قانون، و در صورت تکرار تخلف قبل از دو سال، سه برابر مالیات پرداخت‌نشده.

ج- دریافت مالیات توسط اشخاص غیرمجاز: سه برابر مالیات دریافتی.

ماده ۴۰- تأخیر در پرداخت مالیات‌های موضوع این قانون در مواعد مقرر، موجب تعلق جریمه‌ای به میزان دودرصد (۰/۲٪) در ماه، نسبت به مالیات پرداخت‌نشده و مدت تأخیر از زمان ابلاغ یا قطعی شدن است.

فصل نهم - تخصیص، انتقال و توزیع مالیات

ماده ۴۱- مالیات و عوارض موضوع مواد (۷)، (۲۸) و (۳۰) این قانون و جریمه‌های مربوط به آن‌ها پس از کسر کسورات قانونی، به ترتیب زیر توزیع می‌شود:

۱. بیست و هفت صدم واحد درصد (۰/۲۷٪) از مالیات و عوارض موضوع ماده (۷) این قانون برای توسعه ورزش همگانی، ورزش روستایی و عشایری، ورزش بانوان، ورزش معلولان و جانبازان، ورزش قهرمانی، فدراسیون بین‌المللی ورزش‌های زورخانه‌ای و کشتی پهلوانی، امور جوانان و توسعه زیرساخت‌های ورزش اختصاص می‌یابد. این مبلغ در ردیف‌های مربوط به وزارت ورزش و جوانان در بودجه سنواتی پیش بینی می‌شود و پس از مبادله موافقتنامه در اختیار این وزارتخانه قرار می‌گیرد. پرداخت هرگونه وجهی از محل منابع موضوع این قانون به هر شکل و به هر نحو به ورزش حرفه‌ای ممنوع است و در حکم تصرف غیرقانونی در وجوه و اموال دولتی است. حداکثر تا ده درصد (۰/۱۰٪) از

منابع موضوع این بند از طریق بودجه سنواتی در اختیار فدراسیون بین‌المللی ورزش‌های زورخانه‌ای و کشتی پهلوانی قرار می‌گیرد.

۲. یک‌نهم از مالیات‌ها و عوارض وصولی ماده (۷) و بندهای «الف» و «ب» ماده (۲۸) این قانون به‌عنوان مالیات سلامت به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اختصاص می‌یابد.

۳. باقیمانده، به‌نسبت مساوی سهم درآمد عمومی کشور و سهم شهرداری‌ها و دهیاری‌ها می‌باشد. سهم درآمد عمومی به‌عنوان مالیات به‌حساب خزانه‌داری کل کشور واریز می‌شود. سهم شهرداری‌ها و دهیاری‌ها به‌عنوان عوارض حسب مورد به حساب تمرکز وجوه اداره کل امور مالیاتی استان و حساب تمرکز وجوه وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور) واریز می‌شود.

تبصره- عوارض و جریمه‌های سهم شهرداری‌ها و دهیاری‌ها موضوع این قانون به حساب‌های رابطی که بنا به درخواست سازمان و وزارت کشور توسط خزانه‌داری کل کشور حسب مورد به نام حساب تمرکز وجوه اداره کل مالیاتی استان و وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور) افتتاح می‌گردد، واریز می‌شود. عوارض سهم شهرداری‌ها و دهیاری‌ها و جریمه‌های متعلق به آن، درآمد دولت نبوده و سازمان موظف است صددرصد (۱۰۰٪) آن را مطابق با مقررات ماده (۴۲) این قانون به صورت ماهانه به حساب‌های ذی‌ربط مذکور واریز نماید.

ماده ۴۲- سهم شهرداری‌ها، دهیاری‌ها و مناطق عشایری، براساس ترتیبات ذیل به حساب تمرکز وجوه وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور) و حساب تمرکز وجوه اداره کل امور مالیاتی استان ذی‌ربط نزد خزانه‌داری کل کشور برای توزیع بین شهرداری‌ها و دهیاری‌ها واریز می‌شود:

الف- عوارض و جریمه‌های مربوط به ماده (۷) و بندهای «ب» و «پ» ماده (۲۸) به حساب تمرکز وجوه اداره کل امور مالیاتی استان واریز تا براساس شاخص جمعیت در سرزمین اصلی میان شهرداری‌ها، دهیاری‌ها، فرمانداری‌ها (سهم روستاهای فاقد دهیاری) و اداره کل امور عشایر استان توزیع و به حساب آنان واریز می‌گردد.

ب- عوارض و جریمه‌های مربوط به بندهای «الف» و «ت» ماده (۲۸) و ماده (۳۰) به حساب تمرکز وجوه وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌ها) واریز و به نسبت دوازده‌درصد (۱۲٪) سهم کلانشهرها، پنجاه و سه‌درصد (۵۳٪) سایر شهرها و سی و پنج درصد (۳۵٪) روستاها و مناطق عشایری براساس شاخص‌هایی نظیر جمعیت که به موجب دستورالعملی که توسط سازمان و وزارت کشور ابلاغ می‌شود، محاسبه و بین تمام شهرداری‌ها و دهیاری‌ها و روستاها و مناطق عشایری توزیع می‌گردد.

تبصره ۱- سهم روستاهای فاقد دهیاری به حساب فرمانداری شهرستان مربوطه واریز خواهد شد تا با مشارکت بنیاد مسکن انقلاب اسلامی و سایر دستگاه‌های اجرائی مربوطه برای امور عمرانی و آبادانی همان روستاها هزینه شود. دستورالعمل اجرائی این تبصره ظرف مدت سه ماه پس از ابلاغ این قانون توسط وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌ها) و وزارت امور اقتصادی و دارایی (سازمان) تصویب خواهد شد.

تبصره ۲- سهم مناطق عشایری از عوارض و جریمه‌های مربوط به ماده (۷) و (۲۸) این قانون به اداره کل امور عشایر هر استان واریز می‌شود تا براساس شاخص جمعیت میان مناطق عشایری توزیع گردد.

تبصره ۳- در راستای اجرای احکام این ماده شهرهای جدید تازه تأسیس فاقد شهرداری از نظر موضوع این ماده حسب مورد شهرداری تلقی می‌شوند.

تبصره ۴- یک درصد (۱٪) از مالیات و عوارض بر ارزش افزوده موضوع ماده (۷) و بندهای «ب»، «پ» و «ت» ماده (۲۸) این قانون به منظور تأمین منابع مالی مورد نیاز شهرک‌ها و نواحی صنعتی برای ایجاد، تکمیل و نگهداری زیرساخت‌ها، مدیریت پسماند و فاضلاب، ارائه خدمات شهری و کمربند سبز در محوطه داخل و اطراف شهرک‌ها

و نواحی صنعتی در حساب ویژه‌ای که به درخواست وزارت صنعت، معدن و تجارت (سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران) و توسط خزانه‌داری کل کشور افتتاح می‌شود، واریز می‌گردد. وزارت صنعت، معدن و تجارت (سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران) مکلف است بر اساس ضرایب و دستورالعملی منابع حساب مذکور را میان شرکت شهرک‌های صنعتی استانی و شرکت‌های خدماتی موضوع قانون نحوه واگذاری، مالکیت و اداره امور شهرک‌های صنعتی مصوب سال ۱۳۸۷/۲/۳۱ توزیع نماید.

تبصره ۵- ده درصد (۱۰٪) از مالیات و عوارض بر ارزش افزوده موضوع ماده (۷) و بندهای «ب»، «پ» و «ت» ماده (۲۸) این قانون دریافتی از شرکت‌های فناور مستقر در پارک‌های علم و فناوری که بابت فروش کالاهای دانش بنیان به سازمان پرداخت کرده‌اند، به منظور ایجاد و توسعه و نگهداری زیرساخت‌ها و فضاهای عمومی، آموزشی، پژوهشی و فناوری و ارائه خدمات شهری به همان پارک علم و فناوری اختصاص می‌یابد. آیین‌نامه اجرایی این تبصره باید ظرف مدت شش ماه پس از ابلاغ قانون به پیشنهاد معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیأت وزیران رسد.

تبصره ۶- محل اخذ مالیات ارزش افزوده واحدهای تولیدی محل استقرار آنها می‌باشد.
تبصره ۷- سهم شهرداری و دهیاری‌ها از محل منابع حاصل از بندهای «پ» و «ت» ماده (۲۸) این قانون باید مطابق با سیاست‌های ابلاغی شورای عالی سلامت و امنیت غذایی هزینه گردد. تصمیم‌گیری در خصوص نحوه هزینه‌کرد منابع مزبور در کلان‌شهرها برعهده کمیته‌ای متشکل از فرماندار، شهردار و نماینده وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است.

تبصره ۸- هرگونه برداشت از حساب تمرکز وجوه به‌جز پرداخت به شهرداریها و دهیاریها و اشخاص مذکور در این ماده ممنوع است.

تبصره ۹- سهم شهرداریها و دهیاری‌ها از مالیات و جریمه‌های وصولی موضوع این ماده درآمد دولت نیست و نیاز به طی مراحل تخصیص ندارد و سازمان امور مالیاتی و سازمان شهرداریها و دهیاری‌های کشور مکلفند که وجوه مذکور را حداکثر تا پانزدهم ماه بعد با تخصیص صد در صد (۱۰۰٪) به حساب شهرداریها و دهیاری‌ها واریز نمایند.
تبصره ۱۰- کلیه منابعی که در راستای اجرای این قانون به دهیاری‌ها اختصاص می‌یابد، با نظارت بنیاد مسکن انقلاب اسلامی قابل هزینه است.

تبصره ۱۱- کارگروهی مرکب از وزرات کشور، سازمان امور مالیاتی و یک ناظر از مجلس شورای اسلامی برای نظارت بر حسن اجرای این ماده تشکیل و گزارش عملکرد این ماده همه ساله توسط سازمان امور مالیاتی و وزارت کشور به کمیسیون اقتصادی مجلس ارائه می‌گردد.

تبصره ۱۲- سازمان مکلف است در مقاطع سه‌ماهه میزان وصول مالیات بر ارزش افزوده و سهم هریک از شهرداریها، دهیاریها، فرمانداریها و مناطق عشایری را از طرق مناسب به اطلاع عموم مردم برساند.

ماده ۴۳- بیست و پنج درصد (۲۵٪) از مالیات موضوع ماده (۷) این قانون دریافتی از قبوض برق مشترکین، همزمان با دریافت توسط سازمان امور مالیاتی، به حساب ویژه‌ای نزد خزانه‌داری کل کشور واریز می‌گردد. خزانه‌داری کل کشور مکلف است مبالغ دریافتی هر ماه را تا پانزدهم ماه بعد به حساب سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری برق ایران (ساتبا) واریز نماید. عدم تخصیص مبلغ مذکور در حکم تصرف غیرمجاز در اموال عمومی است. صددرصد (۱۰۰٪) منابع دریافتی موضوع این ماده از طریق ردیف یا ردیف‌هایی که برای این منظور در قوانین بودجه سنواتی پیش‌بینی می‌شود، صرف خرید تضمینی برق تجدیدپذیر و پاک غیردولتی با اولویت مناطق محروم و روستاها می‌گردد.

ماده ۴۴- عوارض و جریمه‌های آلاینده‌گی موضوع ماده (۲۹) این قانون پس از واریز به حساب تمرکز وجوه اداره کل امور مالیاتی استان برای هر شهرستان به نسبت جمعیت بین شهرداری‌ها، دهیاری‌ها و فرمانداری‌ها (سهم روستاهای فاقد دهیاری و مناطق عشایری) همان شهرستان توزیع می‌گردد. در صورتی که آلودگی واحدهای بزرگ تولیدی (پنجاه نفر و بیشتر) به بیش از یک شهرستان در یک استان سرایت کند، عوارض آلاینده‌گی به نسبت جمعیت، اثر پذیری و فاصله از واحد آلاینده، در کمیته‌ای مرکب از رئیس سازمان برنامه و بودجه استان و فرمانداران شهرستان‌های ذی‌ربط، مدیرکل محیط زیست و مدیرکل امور مالیاتی استان بین شهرستان‌های متأثر توزیع می‌شود.

تبصره ۱- در صورتی که شهرستان‌های متأثر از آلودگی در دو یا چند استان واقع شده باشند، اعضای کمیته توزیع کننده عوارض آلودگی واحدهای بزرگ (پنجاه نفر و بیشتر) متشکل از نماینده سازمان برنامه و بودجه کشور، رؤسای سازمان‌های برنامه و بودجه استان‌های ذی‌ربط، نماینده سازمان حفاظت محیط زیست و نماینده ادارات کل امور مالیاتی استان‌های مربوطه براساس سیاست‌های اعلامی سازمان برنامه و بودجه کشور اقدام به توزیع عوارض آلودگی خواهند کرد.

تبصره ۲- بیست درصد (۲۰٪) از منابع موضوع این ماده به حساب صندوق ملی محیط زیست واریز می‌شود تا با همکاری و تصویب کمیته برنامه‌ریزی هر شهرستان در قالب تسهیلات به پروژه‌ها و واحدهای آلاینده برای رفع منشأ آلاینده‌گی و کاهش اثرات آن پرداخت گردد.

تبصره ۳- عوارض و جریمه‌های آلاینده‌گی پرداختی توسط واحدهای آلاینده مستقر در مناطق آزاد تجاری-صنعتی و ویژه اقتصادی در مواردی که شهرداری و یا دهیاری در مناطق مذکور مستقر نمی‌باشد، حسب مورد به حساب منطقه آزاد تجاری-صنعتی و یا ویژه اقتصادی مربوطه واریز می‌گردد.

ماده ۴۵- یک واحد درصد مالیات دریافتی سهم دولت موضوع ماده (۷) این قانون، همزمان با دریافت توسط سازمان، به حساب خزانه‌داری کل کشور واریز می‌گردد. خزانه‌داری کل کشور مکلف است مبالغ دریافتی هر ماه را تا پانزدهم ماه بعد مطابق سهم‌های مشخص شده در جدول پیوست به حساب دستگاه‌های مذکور واریز نماید.

ماده ۴۶- مالکان و سائط نقلیه مکلفند عوارض و جریمه‌های موضوع بندهای «الف» و «ب» ماده (۳۱) این قانون را به حساب تمرکز وجوه وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور) واریز نمایند. وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور) موظف است عوارض وصولی بند «الف» ماده (۳۱) این قانون را متناسب با جمعیت میان شهرها و روستاها توزیع و به حساب شهرداری‌ها یا دهیاری‌های مربوط واریز کند. همچنین وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور) موظف است صد در صد (۱۰۰٪) درآمد حاصل از عوارض موضوع بند «ب» ماده (۳۱) این قانون را برای کمک به توسعه و نوسازی ناوگان حمل و نقل عمومی شهرهای آلوده هزینه نماید.

ماده ۴۷- تا سقف ۱/۶ درصد (۱/۶٪) از درآمدهای وصولی مالیات موضوع این قانون به استثنای عوارض موضوع ماده (۳۱) این قانون، براساس محاسبات زیر به عنوان پاداش عملکرد به حساب سازمان واریز می‌گردد:

= ضریب پاداش عملکرد سازمان

درصد کاهش در میانگین زمانی استرداد + درصد افزایش در کوشش مالیاتی + درصد پیشرفت در استقرار سامانه و

سیستمی کردن فرایندها

ضریب فوق به تفکیک هر سه مؤلفه توسط کارگروهی متشکل از وزیر اقتصاد، رئیس سازمان امور مالیاتی، وزیر کشور و نماینده کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی به عنوان عضو ناظر بر اساس اطلاعات مستخرج از سامانه مؤدیان در بهمن‌ماه هر سال برای اجراء در سال بعد محاسبه می‌گردد و به هیأت وزیران و کمیسیون‌های

برنامه و بودجه و محاسبات و اقتصادی مجلس شورای اسلامی گزارش می‌شود. وزیر اقتصاد در این هیأت مسؤولیت تشکیل جلسات و اداره آن را بر عهده دارد. وزن مؤلفه‌های مذکور در محاسبه ضریب پاداش عملکرد سازمان یکسان است و جمع آنها نمی‌تواند بیشتر از صد در صد گردد.

سازمان موظف است از این پاداش برای تأمین و تعمیر و بازسازی ساختمان و خرید تجهیزات، آموزش و تشویق کارکنان، حسابرسی مؤدیان، اطلاع‌رسانی و آموزش مؤدیان، تشویق و جایزه به مصرف‌کنندگان و سایر اشخاص که در امر ارائه اطلاعات مالیاتی و وصول مالیات فعالیت می‌کنند هزینه نماید. وجوه پرداختی به استناد این بند به عنوان پاداش وصولی از شمول مالیات مستثنی است. سازمان موظف است تا انتهای اردیبهشت هر سال گزارشی از نحوه هزینه‌کرد این مبلغ در سال قبل را تهیه و پس از تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی به هیأت وزیران و کمیسیون‌های برنامه و بودجه و محاسبات و اقتصادی مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.

تبصره- شاخص کوشش مالیاتی باید بر اساس نسبت درآمدهای وصولی سازمان به تولید ناخالص داخلی، میزان شکایات مؤدیان به هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی نسبت به کل پرونده‌های مالیاتی و میزان شکایات واصله به دیوان عدالت اداری که منجر به صدور رأی به نفع مؤدیان شده است، محاسبه گردد.

ماده ۴۸- معادل دوازده در هزار ارزش گمرکی کالاهای وارداتی که حقوق ورودی آنها وصول می‌شود، توسط گمرک جمهوری اسلامی ایران به حساب تمرکز وجوه وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور) واریز شده تا به نسبت (۱۳) درصد کلان شهرها، (۳۵) درصد دهیاریها و (۵۲) درصد سایر شهرداری‌ها و بر اساس شاخصهایی که با پیشنهاد وزارت کشور به تصویب هیأت دولت خواهد رسید، صرف کمک و ایجاد درآمد پایدار برای شهرداریها و دهیاریها گردد. وزارت کشور مکلف است وصولی هر ماه را تا پانزدهم ماه بعد براساس سهم‌های تعیین شده به حساب شهرداری‌ها و دهیاری‌ها واریز نماید و هرگونه برداشت از حساب تمرکز وجوه به جز پرداخت به شهرداری‌ها و دهیاری‌ها ممنوع است.

ماده ۴۹- یک‌نهم مالیات‌ها و عوارض وصولی موضوع ماده (۷) و بندهای «الف» و «ب» ماده (۲۸) به عنوان «مالیات سلامت»، همزمان با دریافت توسط سازمان امور مالیاتی، به حساب خزانه‌داری کل کشور واریز می‌گردد. خزانه مکلف است مبالغ دریافتی هر ماه را تا پانزدهم ماه بعد به حساب وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی واریز نماید. عدم تخصیص مبلغ مذکور در حکم تصرف غیرمجاز در اموال عمومی است.

صددرصد (۱۰۰٪) منابع دریافتی موضوع این ماده از طریق ردیف یا ردیف‌هایی که برای این منظور در قوانین بودجه سنواتی پیش‌بینی می‌شود، به پیشگیری و پوشش کامل درمان افراد ساکن در روستاها و شهرهای دارای بیست هزار نفر جمعیت و پایین تر و جامعه عشایری (در چهارچوب نظام ارجاع)، اختصاص می‌یابد و پس از تحقق هدف مذکور نسبت به تکمیل و تأمین تجهیزات بیمارستانی و مراکز بهداشتی و درمانی با اولویت بیمارستان‌های مناطق توسعه نیافته، مصارف هیأت امنای ارزی و ارتقای سطح بیمه بیماران صعب‌العلاج و افراد تحت پوشش نهادهای حمایتی خارج از روستاها و شهرهای بالای بیست هزار نفر جمعیت اقدام شود. هرگونه پرداخت هزینه‌های پرسنلی نظیر حقوق و مزایا، اضافه کار، کمک‌های رفاهی، پاداش، فوق‌العاده‌های مأموریت، کارانه، بهره‌وری، مدیریت، نوبت‌کاری، دیون و مانند آن و هزینه‌های اداری نظیر اقلام مصرفی اداری و تأمین اثاثیه و منسوبات اداری از این محل ممنوع می‌باشد.

ماده ۵۰- صددرصد (۱۰۰٪) سهم دولت از منابع موضوع بند «ت» ماده (۲۸) از طریق ردیف‌هایی که در بودجه‌های سنواتی مشخص می‌شود در جهت کنترل، پیشگیری و کاهش مصرف دخانیات و درمان بیماری‌ها و عوارض ناشی از مصرف آن، آموزش و توسعه ورزش به خصوص ورزش همگانی در مدارس در اختیار وزارتخانه‌های بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، ورزش و جوانان و آموزش و پرورش و به ترتیب نسبت چهل

درصد (۰.۴۰)، چهل درصد (۰.۴۰) و بیست درصد (۰.۲۰) قرار می‌گیرد. هرگونه هزینه‌کرد در سایر برنامه‌ها و مغایر با اقدامات تعیین شده در این ماده ممنوع است.

ماده ۵۱- صددرصد (۱۰۰٪) سهم دولت از منابع موضوع بند «پ» ماده (۲۸) از طریق ردیف‌هایی که در بودجه‌های سنواتی مشخص می‌شود، برای پیشگیری و مقابله با بیماری‌ها و عوامل خطر سلامتی که بیشترین هزینه اقتصادی و اجتماعی را دارند، تغییر و اصلاح الگوی مصرف و سبک زندگی، توسعه ورزش همگانی و ورزش بانوان به نسبت هفتاد درصد (۷۰٪) و سی درصد (۳۰٪) در اختیار وزارتخانه‌های بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و ورزش و جوانان قرار می‌گیرد تا در قالب تدابیر بخشی و فرابخشی سلامت که به تصویب شورای عالی سلامت و امنیت غذایی می‌رسد، هزینه شود. هرگونه هزینه‌کرد در سایر برنامه‌ها و مغایر با اقدامات تعیین شده در این ماده ممنوع است.

ماده ۵۲- منابع حاصل از مالیات‌های موضوع مواد (۳۲) و (۳۳) این قانون سهم دولت است و به حساب خزانه‌داری کل کشور واریز می‌شود.

فصل دهم - سایر مقررات

ماده ۵۳- شوراهای اسلامی شهر و بخش می‌توانند صرفاً در چهارچوب ابلاغیه وزیر کشور و در راستای اجرای قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران (مصوب ۱۳۷۵/۳/۱ و اصلاحات بعدی آن) برای تأمین هزینه‌های شهر و روستا نسبت به برقراری و وضع عوارض اعم از عوارض بر ساختمان‌ها، مستحدثات، تأسیسات، تبلیغات معابر و فضاهای شهری و روستایی و ارزش افزوده ناشی از اجرای طرح‌های توسعه شهری و روستایی و دارایی‌های غیرمنقول در محدوده و حریم شهر و روستا اقدام نمایند. وزیر کشور موظف است عناوین، مأخذ و نرخ عوارض مذکور را با توجه به شرایط هر منطقه جغرافیایی با همکاری شورای عالی استان‌ها حداکثر تا پایان آذرماه هر سال تعیین و به شوراهای اسلامی شهر و بخش ابلاغ نماید.

تبصره ۱- برقراری هرگونه عوارض و سایر وجوه برای انواع کالاهای وارداتی و تولیدی و همچنین ارائه خدمات که در این قانون تکلیف مالیات و عوارض آن‌ها تعیین شده است (اعم از معاف یا مشمول)، همچنین برقراری عوارض به درآمدهای مأخذ محاسبه مالیات، سود سهام شرکت‌ها، سود اوراق مشارکت، سود سپرده‌گذاری و سایر عملیات مالی اشخاص نزد بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی مجاز، توسط شوراهای اسلامی و سایر مراجع ممنوع است. عوارض و وجوه اخذشده توسط شهرداری‌ها و دهیاری‌ها از جزء (۱۰) بند «الف» ماده (۹) این ماده مطابق با سایر قوانین و مقررات مربوطه مشمول حکم این تبصره نیست.

تبصره ۲- شوراهای اسلامی شهر و بخش موظفند نسبت به وضع و تغییر عوارض محلی در چهارچوب ابلاغیه وزیر کشور تا پانزدهم بهمن‌ماه هر سال برای اجرا در سال بعد اقدام و پس از تصویب اعلام عمومی نمایند.

ماده ۵۴- پرونده‌های مالیات بر ارزش افزوده که تاریخ تعلق آنها قبل از لازم‌الاجراء شدن این قانون است، از نظر تعیین مأخذ مشمول مالیات و نرخ مالیات، جرائم و تکالیف مؤدیان و مأموران مالیاتی و نحوه رسیدگی تابع قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۳۸۷/۳/۲ می‌باشد، اما در مورد رفع اختلاف سازمان با مؤدی، قطعیت، وصول، توزیع و تسویه، تابع احکام و مقررات این قانون است.

ماده ۵۵- از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون، احکام مربوط به مالیات و عوارض در قوانین زیر لغو می‌گردد:

۱- قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۳۸۷/۰۳/۰۲ و اصلاحات بعدی آن (به استثناء حکم ماده (۲۸) قانون مذکور نسبت به جامعه مشاوران رسمی مالیاتی ایران)

- ۲- بند «ب» ماده (۶) و بند (ر) ماده (۳۳) و بند «ب» ماده (۵۲) و ماده (۷۳) و ماده (۹۴) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۹۵/۱۲/۱۴
- ۳- ماده (۱) قانون رفع برخی از موانع تولید و سرمایه گذاری صنعتی مصوب ۱۳۸۶/۰۱/۲۶ و قانون اصلاح ماده (۱) قانون رفع برخی از موانع تولید و سرمایه گذاری صنعتی مصوب ۱۳۸۸/۰۶/۱۷
- ۴- ماده (۶۹) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۰۴
- ۵- احکام ماده (۱۵) و ماده (۳۴) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴/۰۲/۰۱ در خصوص مالیات بر ارزش افزوده
- ۶- ماده (۹) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی در تأمین نیازهای کشور و تقویت آنها در امر صادرات و اصلاح ماده (۱۰۴) قانون مالیاتهای مستقیم مصوب ۱۳۹۱/۰۵/۰۱ و اصلاحیه قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی در تأمین نیازهای کشور و تقویت آنها در امر صادرات و اصلاح ماده (۱۰۴) قانون مالیاتهای مستقیم مصوب ۱۳۹۱/۰۹/۲۸
- ۷- ماده (۱۳) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی مصوب ۱۳۹۸/۰۲/۱۵ در خصوص مالیات بر ارزش افزوده
- ۸- مواد (۱۸) و (۴۷) قانون اصلاح نظام صنفی کشور مصوب ۱۳۹۲/۰۶/۱۲
- ماده ۵۶- موارد زیر از شمول حکم این قانون مستثنی می باشند:
- ۱- قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۹۵/۱۲/۱۴؛ (به استثناء بند «ب» ماده (۶) و بند «ر» ماده (۳۳) و بند «ب» ماده (۵۲) و ماده (۷۳) و ماده (۹۴) قانون مذکور)
- ۲- قانون مالیاتهای مستقیم - مصوب ۱۳۶۶- و اصلاحیه های بعدی آن؛
- ۳- قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۲/۰۶/۰۷؛
- ۴- قانون مقررات تردد وسایل نقلیه خارجی مصوب ۱۳۷۳/۰۴/۱۲ و اصلاحیه بعدی آن؛
- ۵- عوارض آزادراهها، عوارض موضوع ماده (۱۲) قانون حمل و نقل و عبور کالاهای خارجی از قلمرو جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۴/۱۲/۲۶؛
- ۶- قانون نحوه تأمین هزینه اتاق بازرگانی و صنایع و معادن و اتاق تعاون مصوب ۱۳۷۲/۰۸/۱۱ و اصلاحات بعدی آن؛
- ۷- ماده (۶۳) قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین مصوب ۱۳۷۳/۱۲/۲۸
- ۸- قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۹۰/۰۸/۲۲؛ (به استثناء تعریف حقوق ورودی و سایر وجوه موضوع بند د ماده ۱)
- ۹- مواد (۵۸، ۶۵ و ۷۰) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۰۴
- ۱۰- ماده (۸۷) قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین مصوب ۱۳۷۳/۱۲/۲۸ و اصلاحیه بعدی آن؛
- ۱۱- بند (۳) ماده (۴۸) قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور مصوب ۱۳۹۵/۱۲/۰۱
- ۱۲- بندهای «الف» و «ب» ماده (۳۰) و بند (۳) ماده (۴۸) قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور مصوب ۱۳۹۵/۱۲/۰۱
- ۱۳- تبصره (۵) ماده (۲۸) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴/۰۲/۰۱
- ۱۴- ماده (۷) قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید به منظور تسهیل اجرای سیاست های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی مصوب ۱۳۸۸/۰۹/۲۵
- ماده ۵۷- تاریخ اجرای این قانون از دو دوره مالیاتی پس از دوره ابلاغ آن است.
- تبصره- تا تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون، قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۳۸۷/۰۲/۱۷ لازم الاجرا است.

جدول پیوست: موضوع ماده (۴۵)

ردیف	نام دستگاه	درصد تخصیص
۱	سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای (وزارت راه و شهرسازی)	٪۱۰
۲	راه روستایی (وزارت راه و شهرسازی)	٪۱۵
۳	آب روستایی (وزارت نیرو)	٪۱۰
۴	بنیاد مسکن انقلاب اسلامی	٪۱۵
۵	سازمان هلال احمر جمهوری اسلامی ایران	٪۱۰
۶	کمیته امداد امام خمینی (ره)	٪۱۰
۷	زیرساخت پژوهشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	٪۵
۸	سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور	٪۲۰
۹	سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری	٪۵